"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 147 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Lauantaina, heinäk. 14 p:nä—Satuarday, July 14 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Suomen työväestö katalan valtiollisen vainon kourissa

Viimeisten joukkovangitsemisen uhrit raahataan luokkaoikeuteen

49 työläistä syytetään kommunistisesta toiminnasta

HELSINKI, (Postitieto). — Turun "Uuden Auran" saamien tietojen mukaan jätettiin maanantaina, kesäk. 25 pnä, Turun hovioikeudelle erikoiskanneviskaali Olavi Hongan kannekirjelmä, mikä sisältää perusteet, joiden nojalla vaaditaan 49:lle työläiselle kuritushuonevankeutta "valtiopetoksen valmistelusta" ja "avunannosta valtiopetoksen valmisteluun", kuten termi kuuluu.

Kuten muistetaan toimeenpani Suomen valtiollinen poliisi, roistomaisista työläisten vainoamisista ja kidutuksista tunnettu ohranalaitos, taasen lukuisia vangitsemisia kuluneen kevään aikana, raastaen saastaisiin kopperoihinsa Suomen työväenliikkeen aktiivisinta ainesta, tietenkin tarkoituksella iskeä siten kuolinhaavan vasemmistolaiseen kommunistiseen työväenliikkeeseen. Vangitut työläiset joutuivat tämän keskiaikaisesta raakalaisuudestaan tunnetun vainokoneiston armottomiin kynsiin. Heitä rääkättiin ja kidutettiin näläillä huono-ilmaisissa, pimeissä ja likaisissa koppeissa. Heiltä koetettiin puristaa "tunnustuksia" uhkauksilla ja raa'alla väkivallalla. Heiltä estettiin kaikki yhteys ulkomaailmaan, puolustusasianajajatkaan eivät ole päässeet heitä tapaamaan.

Ja nyt vasta kuukausien kuluttua siitä, kun ohrana iski saastaiset kyntensä näihin työläisiin, on heidän asiansa "kypsä" oikeuden käsittelyä varten. Mielivallan ja vainon näytelmälle aijotaan antaa viimeinen "laillinen" voitelu Turun hovioikeudessa, tuossa valkoisessa luokkaoikeudessa, joka on saavuttanut maailman kuuluisuuden törkeistä luokkatuomioistaan.

Kannekirjelmän perustelut

Samoin kuin kaikissa viime vuosina punotuissa valtiollisissa jutuissa, kuten Sosialistisen Työväenpuolueen perustajain jutussa v. 1920, saman puolueen puoluetoimikunnan jutussa 1922, puolueen lakkauttamisessa v. 1923 sekä sos. nuorisoliiton lakkauttamisessa 1926, perustelee ohrana nytkin valtiopetossyytöksensä työläisten tavalliseen järjestötoimintaan, yrittämättäkään todistaa uhrinsa syypäiksi mihinkään rikollisiin tekoihin. Ainoa eroitus edellisiin suurjuttuihin verraten on se, että näitä 49 työläistä syytetään paitsi toiminnastaan Suomen julkisissa vasemmistolaisissa järjestöissä, myöskin Suomen kommunistiseen puolueeseen kuulumisesta, jolle puolueelle Suomen lahtariporvaristo ei ole myöntänyt laillisen järjestön oikeuksia.

Mielivaltaisesti lakia tulkiten ja aikaisempien "ennakkopäätöksien" nojalla voivat fascistisen luokkavainon välikappaleiksi rappeutuneet porvarilliset tuomarit yksistään viimeksimainittuun seikkaan nojaten kärrätä nämä työläiset vuosiksi vankityrmiin.

Ohranalaitos kidutusmenettelyistään huolimatta on ollut pakoitettu jättämään juttunsa rengelleen, oikeusherroille, voimatta esittää mitään konkreettisia, rikoslain tuomitsemia tekoja, uhriensa syyksi. Senvuoksi kanneviskaalivirasto onkin taasen paremman puutteessa yrittänyt turvautua vanhojen väitteiden vatkuttamiseen.

Sitten kerrotaan näet viitataan, miten osa v. 1918 vallankumoukseen osallistuneista henkilöistä pakeni Neuvostoliittoon, sekä siellä saman vuoden syksyllä perustivat Suomen Kommunistipuolueen, joka Kominterniin liittyen, sen "väkivaltaa suosivia periaatteita" tunnustaen, on Suomessa ryhtynyt "valmistamaan työväenluokkaa sopivan tilaisuuden tullen "ottamaan itselleen valtiollisen herruuden", t.s. kukistamaan "laillisen yhteiskuntajärjestyksen".

Sitten kerrotaan puolueen järjestörakennetta, jossa suhteessa huomautetaan, että puolueen johto sijaitsi aikaisemmin Leningradissa, mutta sittemmin muuttanut Moskovaan, ja että johdon alainen elin, n.k. Suomen byroo on hallinnut puolueen Suomessa toimivaa salaista verkostoa. Suomen byroon toimintaan sanotaan jakautuneen kolmeen pääalaan, järjestölliseen, puoluelinjaan, puolueen nuoriso- ja sotilaslinjaan. Puoluelinjan järjestökoneisto on jakautunut n.s. piireihin, ja paikkakuntaelimiin. Piireissä on ollut organisaattoreita j.n.e. Puolueen poliittisen linjan tehtävänä sanotaan olleen johtaa julkisten vasemmistolaisten järjestöjen toimintaa, harjoittaa vallankumouksellista propagandaa j.n.e. Samanlainen on ollut nuorisolinjan toiminta. Sotilaslinjan tehtävänä väitetään olleen sotilasvakoilun harjoittaminen ja sotaväessä suoritettavan propagandan harjoittaminen. Byroon kotipaikka on ollut Helsinki.

Kannekirjelmsässä edelleen toistetaan jo aikaisemmissa jutuissa esitetyt väitteet Suomen ohranavainon alaiseksi joutuneiden julkisten järjestöjen yhteydestä Suomen kommunistipuolueeseen. Selostetaan, miten sos. dem. puolueen porvarilliseen politiikkaan tyytymättömät työläisainekset v. 1919 puoluekokouksen jälkeen erosivat rämettyneestä sos. dem. puolueesta ja perustivat Sos. Työv. puolueen, joka myöhemmin "muutti nimensä" Suomen Työv. puolueeksi. Samassa yhteydessä mainitaan Sos. Työv. puolueen perustavan kokouksen väkivaltaisesta hajottamisesta, toukokuussa 1920 sen edustajain tuomitsemisesta, Helsingin sos. kunnallisjärjestön Sos. Työv. puolueeksi julistautumisesta kesäk. 19 pnä 1920, saman vuoden jouluk. 27—28 pnä pidetystä puolueneuvoston kokouksesta, jossa hyväksyttiin Helsingin sos. kunnallisjärjestön puolueeksi julistautuminen ja hajoitettiin perustavan kokouksen hyväksymä puolueohjelma, sekä elokuun 3 pnä 1923 tapahtuneesta puolueen lakkauttamisesta, toimihenkilöiden vangitsemisesta ja linnaan tuomitsemisesta, jotka ohranatoimenpiteet Turun hovioikeus laillistutti kesäk. 20 pnä 1924 ja korkein oikeus vahvisti maalisk. 16 pnä 1925 antamallaan päätöksellä. Myöskin mainitaan sos. dem. nuorisoliiton, joka v. 1919 syyskuussa pidetyn edustajakokouksen aikana oli vielä sosialidemokraattinen säyvisä järjestö, luopumista tästä kannastaan helmikuussa 1921 pidetyssä liittoneuvoston kokouksen päätöksellä sekä liittyneen kommunistiseen nuoriso-internationaaleen. Sitten kerrotaan Helsingin raastuvanoikeuden lakkauttaneen mainitun järjestön huhtik. 11 pnä 1923 antamallaan päätöksellä sekä sen toimintaan osaa ottaneiden henkilöiden tulleen tuomituksi puolueen lakkauttamisjutun yhteydessä. Toukok. 6 pnä 1923 oli Helsingissä kuitenkin perustettu uusi nuorisojärjesttö, nimeltä Suomen Sos. Nuorisoliitto, joka niinikään tuomittiin lakkautetuksi Turun hovioikeuden päätöksellä kesäk. 29 pnä 1926.

Näiden puolue- ja nuorisojärjestöjen lakkauttamisten ja vainojen yhteydessä oli työläisiä tuomittu yhteensä sadoiksi vuosiksi vankeuteen.

Kuten näkyy, on nyt vireillä olevan jutun kannekirjelmä suureksi osaksi vain vanhojen tunnettujen vainotoimenpiteiden luettelemista ja syytökset perustuvat siihen, että koska oikeus on silloin- ja silloin leimannut näiden järjestöjen toiminnan laittomaksi, on sen nytkin tehtävä samalla tavalla, josta seuraa, että nämä työläiset ovat syypäitä valtiopetoksen valmisteluun tai sen avunantoon rikoslain 11 luvun toisen ja kuudennen pykälän mukaan.

Vain viisi syytettyä on laskettu vapaalle jalalle odottamaan oikeudenkäyntiä

Kannekirjelmästä selviää, että ohrana on päästänyt kuulustelujen jälkeen viisi uhria vangituista 49:stä vapaalle jalalle, nim. Mikko Lappalaisen, Taito Emil Paajasen, Teodor Lappalaisen, Vilhemiina Mölsän ja Aksel Adolf Järvisen. Heitä kuitenkin tullaan syyttämään samalla tavalla kuin vangittujakin.

Yksityiskohtaiset syytökset muodostavat vain luettelon uhrien luottotoimista järjestöissä

Kannekirjelmän mukaan ovat vastaajat tehneet itsensä syypäiksi m.m. seuraaviin seikkoihin, mikäli U.A:n tiedot pitävät paikkansa:

Adolf Taimi, joka jo ennen bolshevikkivallankumousta kuului Venäjällä sanottuun puolueeseen, oli keväällä 1917 tullut Suomeen ja valittu Venäjän bolshevikkipuolueen Helsingin-komiteaan, jonka jäsenenä hän, liittyen samalla täällä toimineeseen sosialidemokraattiseen puolueeseen, oli alkanut ajaa vallankumouksellista suuntaa tässä puolueessa. Pian Taimi saavuttikin siksi huomattavan aseman puolueessa, että hänet valittiin vuoden 1917 marraskuussa puhjenneiden lakon ja epäjärjestyksen aikana järjestyksenrikkojien laittomasti pidättämien henkilöiden kuulusteluja toimittamaan asetetun tutkijalautakunnan puheenjohtajaksi. Tammik. 24 p:nä 1918 valittiin Taimi sosialidemokraattisen puolueen puolueneuvoston jäseneksi sekä n.s. toimeenpanevaan komiteaan, joka saman kuun 28 p:nä määräsi vallankumoustaistelun maassa alettavaksi tarkotuksella laittomasti kumota valtakunnan silloinen hallitusmuoto ja yhteiskuntajärjestys. Tämä toimeenpaneva komitea asetti maahan kansanvaltuuskunnaksi nimittämänsä hallituksen, valiten Taimen sen sota- ja sisäasiain valtuutetuksi, jonka tehtäviä Taimi hoiti seuranneen helmikuun loppupuolelle sekä sota-asiainvaltuutetun tointa koko kapinan ajan. Näissä asemissa Taimi on ottanut osaa monenlaisten laittomien lakien laatimiseen ja määräysten antamiseen. Taimi kuului sitä paitsi kapinan aikana kapinallisten aseelliseen järjestöön elikkä n.s. punakaartin ylipäällystöön ja yleisesikuntaan sekä ajoittain toimi järjestön väliaikaisena ylipäällikkönä ja näissä asemissaan, yhteistoiminnassa majailleen venäläisen sotaväen sekä bolshevikkipuolueen elinten kanssa, erittäin vaikuttavalla tavalla otti osaa kapinallisten sotilaallisiin toimiin. Kapinan kukistamisen jälkeen pakeni Taimi Venäjälle sekä otti siellä kesällä 1918 osaa SKP:n perustamiseen, minkä jälkeen hän on kuulunut puolueen keskuskomiteaan sekä jatkuvasti ja erittäin huomattavasti osallistunut puolueen toimintaan sekä sen johtamiseen. Puolueen keskuskomitean toimesta hänet viime syksynä lähetettiin Suomeen ottamaan puolueen Suomen byroon kerällä osaa järjestön toiminnan johtamiseen ja tarkkailuun maassa, missä toiminnassa Taimi oli hänen viime kesäk. 19 p:nä Helsingissä tapahtuneeseen pidättämiseensä asti.

Jaakko Séverus Kivi on ottanut osaa toukok. 13 p:nä 1920 Helsingissä pidettyyn Suomen sosialistisen puolueen perustavaan kokoukseen sekä seuraavassa kesäkuussa pidettyyn Helsingin sosialistisen kunnallisjärjestön kokoukseen, toimien sen puheenjohtajana. Tässä kokouksessa hänet valittiin puolueen väliaikaisen toimikunnan jäseneksi sekä myöhemmin sen puheenjohtajaksi. Seuraavana keväänä hänet taas valittiin puolueen Keski-Suomen piirin piirisihteeriksi sekä myöhemmin samanlaiseen toimeen Uudenmaan piirissä, missä yhteydessä hän varsin huomattavalla tavalla on ottanut osaa Suomen kommunistisen puolueen toimintaan, kuuluen ainakin viime vuonna täysivaltaisena jäsenenä SKP:n Suomen byrooseen, missä asemassaan hän on m.m. opastanut pii-

(Jatkoa 4:llä sivulla)

Veturin höyrykattila räjähtänyt surmaten kolme työläistä

Veden puute ollut syynä räjähdykseen

MONTREAL, heinäk. 13. — Canadian Pacific rautatien täkäläisestä pääkonttorista annetussa tiedotuksessa ilmotetaan British Columbian vuoristossa tapahtuneen veturin höyrykattilan räjähtämisen veden puutteen takia, jolloin saivat surmansa veturinkuljettaja M. Rogers, lämmittäjä W. Stanbury ja konduktööri W. Clay, kaikki Revelstokesta, B. C.

Veturi oli puskemassa takaapäin auttaen siten junaa nousemaan mäkeä ylös. Veturin höyrykattila viskautui eteenpäin pudoten neljännen ja viidennen vaunun päälle ja tuhoten ne täydellisesti. Junan konduktöörivaunu syttyi palamaan.

Australian ammattijärjestö

Sen liittyminen Punaiseen Ammatti-internationaleen suunnittelun alaisena

SYDNEY, N. S. W., heinäk. 13. — Vanhoilliset ammattiyhdistyspiirit ja porvaristo ovat suuresti hermostuneet sen johdosta, että ammattiunioiden militanttiset ainekset ovat ryhtyneet kiinteästi vaatimaan suhteiden solmiamista Punaisen Ammatti-internationalen kanssa. Niinpä Uuden Etelä-Walesin työväenneuvoston virkailijat Jack Garden ja Bryan Jeffery ovat julkisesti ilmoittaneet toimivansa siihen suuntaan, että Australian ammatillinen liike joutuu Punaisen Ammatti-internationalen kontrollin alaiseksi.

C. N. R. ASUTTANUT 1,336 PERHETTÄ MAANVILJELYKSEEN

Winnipeg, heinäk. 14. — Kansallinen rautatiejärjestelmä on vuoden kuuden ensimäisen kuukauden aikana asuttanut 1,336 perhettä maanviljelykseen suurten järvien ja Tyynenmeren rannikon väliselle alueelle. Perheet ovat ottaneet haltuunsa 234,272 eekkeriä maata etupäässä Manitoban, Saskatshewanin ja Albertan pohjois-osissa olevilla vähemmän asutuilla ja viljellyillä seuduilla.

Uusien asukkaiden väitetään tuoneen mukanaan noin miljonan dollarin suuruisen pääoman.

Sotilashallitus "rauhoittamaan" Jugoslaviaa

SOTAMINISTERI HADEJITSHILLE ANNETTU TEHTÄVÄKSI "PUOLUEETTOMAN" HALLITUKSEN MUODOSTAMINEN

BELGRAD, heinäk. 13. — Kenraali Hadejitsh vastaanotti kuninkaalta eilen valtuudet muodostaa "puolueeton" hallitus. Hadejitsh oli kukistuneen Vukitshvitshin hallituksen sotaministeri.

Vukitshvitshin hallituksen eroamisesta lähtien on kuningas koettanut huonolla menestyksellä järjestellä sellaista uutta ministeristöä, joka tyydyttäisi kroaateja eli Stefan Raditchin johtamaa talonpoikaispuoluetta. Kun minkäänlaista, kaikkia porvaripiirejä käsittävää kokoomushallitusta ei saatu aikaan, on hallitus nyt turvautunut virkamieshallitukseen, jonka johdossa on sotilashenkilö. Tämä merkinnee sitä, että uusi diktatuurihallitus tulee, jos se käy tarpeelliseksi, voimalla kukistamaan kroatialaisten separatistiset pyrkimykset.

Lahtariterrori kukoistaa Kantonissa

48 "PUNAISUUDESTA" SYYTETTYÄ TELOITETTU KANSALLISTEN TOIMESTA HEINÄK. 9 PN JÄLKEEN

SHANGHAI, Kiina, heinäk. 13. — Sadastaseitsemästä punaisesta, jotka on vangittu Kantonissa heinäk. 9 pn jälkeen, on 48 teloitettu, ja jälelläolevia nähtävästi odottaa sama kohtalo. Yhdeksänkymmentä "agitaattoria", jotka on vangittu Sheklungissa, 40 mailin päässä Kantonista, on tuotu Kantoniin tuomittavaksi. Vangittujen joukossa on 17 tyttöä. Heidän sekä koululaisten teloittaminen näyttää luultavalta.

Saksa haluaisi kietoa Neuvostoliiton Kelloggin noottiin

BERLIN, heinäk. 14. — Saksan hallitus suunnittelee itselleen jonkinlaisen välittäjän osaa, aikoen koettaa houkutella Neuvostoliittoa hyväksymään Kelloggin sotien laittomaksijulistamisnootin, jonka Saksa on jo hyväksynyt ilman ehtoja.

Saksan hallitus kuulemma tunnustelee Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton hallituksia, saadakseen selville, miten ne suhtautuvat hankkeeseen. Pidetään kuitenkin sangen luultavana, että Neuvostoliitto hylkää tehdyt tarjoukset.

Toiselta puolen arvellaan, että Neuvostoliiton mukaan tuleminen suuresti vahvistaisi sopimusta, sillä Neuvostoliitolla asemansa ja suuren armeijansa vuoksi on melkoinen merkitys kansainvälisessä politiikassa.

Viljapörssi Vancouveriin

Seurauksena huomattavasta viljan lähettämisestä Tyynenmeren kautta

VANCOUVER, B. C., heinäk. 13. — Kun viime vuoden sadosta lähetettiin noin 80,000,000 bushelia viljaa Vancouverin sataman kautta, niin on täkäläisten viljakauppiaiden keskuudessa ryhdytty hankkeisiin viljapörssin perustamiseksi kaupunkiin, sillä tulevana lähetyskautena arvellaan sataman kautta lähetettävän noin sata miljoonaa bushelia viljaa.

Yrityksen nimeksi tulisi Vancouver Grain Exchange Clearance Association ja sen jäsenyyteen pääsisivät nykyisen kauppiaiden pörssin viljaosaston jäsenet. Toimenpiteen lasketaan vaikuttavan edistävästi viljan kuljettamiseen Tyynenmeren tietä, sillä suurelta osalta lännen maakuntia on lyhyempi rautatiematka Vancouveriin kuin Fort Williamiin tai Port Arthuriin.

Poliittinen armahdus Ecuadorissa

QUITO, Ecuador, Etelä-Amerikka. — Hallitus on vapauttanut kaikki poliittiset vangit ja julistanut yleisen amnestian poliittisille maanpakolaisille.

CANADALAISET TARKKA-AMPUJAT HÄVINNEET

Montreal, heinäk. 13. — Englannista tulleessa tiedossa kerrotaan, että canadalaiset ampujat ovat hävinneet siellä kaksi viime vuonna voittamaansa kiertopalkintoa ammunnassa toisen Australialle ja toisen Englannille.

Pakollinen työttömyys kaivosteollisuudessa

Työläiset pakoittavat kaivoskapitalisteja avustamaan työttömiä Trevertonissa

SHAMOKIN, Pa. (FP) — "Ruokitkoon kolikomppania meitä silloin, kun se ei voi antaa meille työtä", näyttää muodostuvan satojen työttöminä olevien työläisten tunnuslauseeksi Trevertonissa, Pa. Trevertonin kaivokset ovat olleet suljettuina jo melkein vuoden, ja sadat perheet ovat joutuneet hätään.

Sen jälkeen, kun työttömät olivat eläneet "hyväntekeväisyyden" varassa useita kuukausia, pälkähti erään kaivosmiehen päähän onnellinen ajatus, että työttömien toimeentulo olisi järjestettävä kunnan köyhäinhoidon budgetin kautta. Niin kävikin, että työläiset, joiden edustajat muodostavat enemmistön köyhäinhoitolautakunnassa, onnistuivat saamaan ruokakaupan laskunsa kunnan maksettavaksi, ja kun yhtiö maksaa 85 senttiä jokaisesta köyhäinhoidon dollarista, niin joutuu se etupäässä maksamaan työttömien ylläpidon.

Taantumuksellisten mielenosotus käsitetty väärin

Ukrainalainen porvarillinen nuorisojärjestö marssinut sotilaallisissa puvuissa ja aseistettuna

YORKTON, SASK., heinäk. 14. — Sen johdosta, että täällä kokoustaan ja juhliaan pitänyt ukrainalaisten taantumuksellinen nuorisojärjestö "Sitch" oli järjestänyt viime maanantaiksi mielenosoituksen tässä kaupungissa, jolloin järjestön jäsenet esiintyivät kulkueessa puolittain sotilaallisissa pukeissa ja asestettuna, syntyi kaupungissa käsitys, että mielenosottajat olisivat olleet kommunisteja tai heidän suosijoitaan.

Täällä harjoittelemassa ollut säännöllinen nostoväki ei päässyt lomalle kun sotaherrat olivat varovaisuustoimenpiteiden takia pidättäneet kaikki sotilaat leirille.

Myöhemmin tapahtuneessa jälkiselvittelyssä onkin ilmennyt, että mielenosottajat ovat mitä mustinta lajia ukrainalaisia ja kommunistien vihollisia. Lienevät pelänneet kommunistien häiritsevän heidän kulkuettaan koska tämän sotilaallisen nuorisojärjestön upseerit olivat kulkueessa aseistettuja. Siihen suuntaan ovat viittailleet.

Väärinymmärryksestä lienee johtunut, että jotkut nostoväen nahkapojat loukkasivat sopimattomalla tavalla mielenosottajia, sillä tämän ukrainalaisen nuorisojoukon johtajat ovat lausuneet mielipiteenään, että järjestö olisi liitettävä säännölliseksi yksiköksi Canadan vapaaehtoiseen nostoväkeen.

Mainitulla järjestöllä on haara-osastoja Saskatchewanissa, Albertassa ja Ontariossa.

Suomalaisia syytetään lapamadon levittämisestä

Lapamadot uhkaavat saastuttaa kalakannan suurissa järvissä

TORONTO, heinäk. 14. — Tieteellisen uutistoimiston täkäläiselle Star lehdelle lähettämässä erikoistiedossa ilmoitetaan, että suurten järvien kalakantaa uhkaa lapamadon saastuttaminen, sillä tämä loiseläin leviää kaloihin Michiganin pohjoisen niemimaan suomalaisilta asutuksilta.

Michiganin yliopiston eläintieteen tohtori Teunis Vergeer ilmottaa Amerikan lääketieteelliselle yhdistykselle, että hänen suorittamansa tutkimukset osottavat tämän kiusallisen ihmisen loiseläimen, mikä on erittäin yleinen Europassa, saaneen varman jalansijan Amerikassakin. Pohjois-Michiganin kuparialueen Portage Laken seutu on lapamadon sikiämisalue, josta se tarttuu kaloihin, saastuttaen Michigan järven kalakannan ainakin kahdenkymmenen mailin etäisyyteen.

Lukuisat suomalaiset ja muut europalaiset siirtolaiset ovat asettuneet asumaan mainitulle alueelle. He ovat taipuvaisia syömään raakaa tai savustettua kalaa, missä on lapamadon ituja. Nämä asukkaat ovat tuoneet lapamadon Europasta ja kelvottomat likaviemärilaitokset suorittavat lopun saastuttamisen. Toisena tärkeänä tekijänä tämän loisen leviämiseen on suurten järvien vilkas liikenne. Detroitissa työskentelevien ulkomaalaisten suuri lukumäärä saattaa tämän teollisuuskeskuksen erikoisesti silmällä pidettäväksi lapamadon esiintymiseen ja leviämiseen nähden.

Edelläolevasta uutiskirjoituksesta saa sellaisen käsityksen, että suomalaiset olisivat pääsyyllisiä lapamadon esiintymiseen tällä mantereella ja että he edelleenkin sitä levittäisivät.

Canada on kansainvälisen finanssipääoman riistettävänä

Brittiläisen pääoman vaikutusvalta ja herruus on vähenemässä

Yhdysvaltalainen pääoma tekee Canadassa hiljaista valtaustyötä

MONTREAL, heinäk. 13. — Canadan tilastollisen toimiston laskelmien ja tietojen mukaan oli Canadaan viime vuoden alussa sijoitettuna yli viisi ja puoli biljoonaa dollaria ulkomaalaista pääomaa, ollen siitä 2,192,467,000 dollaria brittiläistä; 3,069,181,000 dollaria yhdysvaltalaista; ja 238,793,000 dollaria muiden ulkomaiden kapitalistien sijoituksia. Kaikkien ulkomaisten sijoitusten yhteinen määrä arvioitiin 5,500,441,000 dollariksi.

Vuoden 1913 arviossa, jolloin ensimäisen kerran laskettiin ulkomaalaisten sijoitusten paljous Canadassa, mainittiin niiden yhteiseksi määräksi 2,416,700,000 dollaria, mistä 1,860,000,000 dollaria laskettiin brittiläisen; 417,100,000 dollaria yhdysvaltalaisen; ja 139,600,000 dollaria muiden maiden kapitalistien osuudeksi.

Seuraavien kymmenen vuoden kuluessa tapahtui huomattava käänne ulkomaalaisten kapitalistien sijotuksissa maassa. Kun yhdysvaltalainen pääoma oli ollut aikasemmin lapsipuolen asemassa brittiläiseen pääomaan verrattuna, niin oli kymmenen vuoden kuluessa tapahtunut täydellinen asemien vaihtuminen tässä suhtessa. Sillä vuoden 1923 Financial Postin arviossa laskettiin maahan sijoitetun 4,816,900,000 suuruisen ulkomaalaisen pääoman määrästä kuuluvan enemmän kuin puolet, eli 2,473,700,000 dollaria yhdysvaltalaisille kapitalisteille, brittiläisten kapitalistien 2,090,400,000 dollaria vastaan. Muiden maiden osalle lankesi tällöin 252,800,000 dollaria.

Nyt julaistut tilastolliset tiedot osottavat, että yhdysvaltalainen finanssipääoma jatkaa edelleen hiljaista valtaustyötään Canadassa, sillä noin 14 vuodessa on sen asema Canadan ulkomaalaisena velkojana ja liikeyritysten rahastajana muuttunut 17 prosentin osallisuudesta 56 prosentin osallisuuteen ulkomaalaisista sijoituksista. Vuonna 1913 olivat brittiläiset kapitalistit 77 prosentilla osallisia ulkomaalaisten sijoituksissa, mutta Yhdysvaltain tunkeutuminen Canadaa riistämään ja vallottamaan on syrjäyttänyt heikomman brittiläisen pääoman valta-asemastaan Canadassa, joten brittiläisten kapitalistien käsissä oli viime vuoden alussa vaan vajaat 40 prosenttia mainituista sijoituksista.

Brittiläiset sijoitukset eivät voittaneet yhdysvaltalaisia millään muulla alalla kuin rautateihin, rahalaitos- ja vakuutusliikkeeseen ja maiden omistamiseen tehdyissä sijoituksissa. Yhdysvaltalaiset isännöivät sijoituksissa yleishyödyllisiin laitoksiin; kuntain ja hallitusten lainapapereihin; puutavara-, puumassa- ja paperiteollisuuteen; kaivosteollisuuteen; metalliteollisuuteen; kauppaliikkeisiin ja muihin teollisuusyrityksiin.

Kaikki merkit ja tiedot viittaavat edelleenkin, että yhdysvaltalainen kapitaali lujittaa yhä otettaan Canadan saattamiseksi valtiutensa alaiseksi. Maailmansodan johdosta Yhdysvaltoihin kerääntynyt pääoma hakee sijoitusalueita ja riistomahdollisuuksia ja sellaiseksi on Canada paras saatavissa olevista, sillä pääomaa houkuttelevat tänne runsaat ja vielä riistämättömät luonnonrikkaudet, teollisuuden kehittymisedellytykset ja vähäisin yhteiskunnallisen vallankumouksen pelko, joka seikka saattaa monet yhdysvaltalaiset kapitalistit pelolla katselemaan sijoituksiaan kiehuvassa ja kuohuvassa Europassa.

"Krassin" pelastanut lisää ihmisiä Pohjolan jäistä

Kapteeni Sora, Van Dongen ja Ludvig Varming päässeet turvaan

MOSKOVA, heinäk. 14. — Jäänmurtaja "Krassinilta" saapui eilen radiotieto, että se Nobilen retkikuntaan kuuluneiden seitsemän miehen lisäksi oli pelastanut kapteeni Soran, joka johti koiravaljakkoa, jonka avulla hollantilainen Van Dongen ja Ludvig Varming olivat lähteneet matkalle, yrittääkseen pelastamaan Nobilen retkikunnan jäseniä. Mainittu koiravaljakkokunta oli joutunut avuttomaan tilaan ajojäissä, ja pelättiin sen jo tuhoutuneen.

On olemassa toiveita, että "Krassin" voi pelastaa myöskin ilmapallohylyn mukana kulkeutuneet retkikunnan jäsenet, jos he vielä ovat elossa, sillä pallon laskeutumispaikka on tiedossa.

Neuvostoliiton jäänmurtaja "Krassin" on suorittanut historiallisen suurtyön joka tulee merkittäväksi yhdeksi napaseutujen historian suurimmaksi tapahtumaksi.

Vironnut henkiin oltuaan kolme tuntia vedessä

Lienee saanut iskun pudotessaan mikä on aiheuttanut sydämen toiminnan keskeytymisen

BROCKVILLE, ONT., heinäk. 13. — Kulkiessaan veneellä St. Lawrencea myöten tapasi E. P. Poole kolmevuotiaan tyttärensä kellumassa veden pinnalla. Lapsi lienee pudonnut rannalla leikkiessään veteen ja oli ollut kadoksissa kolme tuntia.

Isän yrittäessä palauttaa lapsen hengen karkealla hengenpelastuskäsittelyllä virkosikin tytär henkiin.

Myöhemmin paikalle kutsuttu lääkäri on sanonut tytön saaneen jokeen pudotessaan iskun, mikä on aiheuttanut sydämen toiminnan keskeytymisen ja keuhkot olivat paisunaina, kunnes isä ryhtyi hengenpelastamiskäsittelyllä tyttöä voimakkaasti runtelemaan, jolloin sydän ryhtyi jälleen toimimaan.

Tytär on täysin terve ja leikkii kuten ennenkin.

Suuri teatterionnettomuus Italiassa

CUNEO, Italia, heinäk. 13. — Neljä henkilöä saivat surmansa ja 40 loukkautui täällä eilen sattuneessa elokuvateatterihuoneiston luhistumisessa. Palokuntalaiset, sotilaat, milisi ja ratsuväki mobilisoitiin kaivamaan onnettomuuden uhreja raunioista. Kuolleiden luku mahdollisesti vielä tulee kohoamaan. Lisäksi odotetaan osan loukkautuneista menehtyvän vammoihinsa sairaaloihin.

Kaivosmiesten selkänahasta kiskottuja voittoja

LONTOO, heinäk. 13. — Mond Nickel Companyn vuosikokouksessa täällä eilen ilmoitti kokouksen puheenjohtaja, loordi Melchett (ent. Alfred Mond), että yhtiön toiminnan bruttovoitto oli lisääntynyt \$1,250,000:lla. Kuten tiedetään, sijaitsevat yhtiön kaivosomaisuudet Ontarion maakunnassa, Canadassa, jossa vaarallisissa ja epäterveellisissä oloissa raatavat kaivostyöläiset kaivavat maa uumenista rikkauksia yhtiön omistajille, ulkomaalaisille riistäjille.

Kokouksessa päätettiin korottaa yhtiön pääomaa laskemalla liikkeeseen 1,200,000 uutta osaketta kolmenmiljonan dollarin arvosta.

Yhtiön päämies loordi Melchett (entinen sir Alfred Mond, joka on vaihttanut nimeä tultuaan korotetuksi aatelisarvoon) ilmottaa yhtiön olevan nykyään varmemmalla pohjalla kuin milloinkaan ennen.

Majon tulivuori ankarassa purkauksessa

MANILA, Filippiinit heinäk. 11. — Majonin tulivuoren ankara purkaus toissa yönä saattoi koko seutukunnan asukkaat pakenemaan pakokauhun vallassa. He palasivat jälleen takaisin sen jälkeen, kun tulivuoren toiminta taasen rauhoittui. Majon tulivuori sijaitsee n. 240 mailia etelään Manilasta.

PROSPEKTORI KATEISSA YLI KAKSI VIIKKOA

The Pas, Man., heinäk. 14. — Timminsiläinen prospektori Andy Taylor on ollut yli kaksi viikkoa kateissa Shirley järven ympäristössä pohjois-Manitobassa.

Noin kaksikymmentä miestä käsittävä etsijäjoukko on lähtenyt kadonnutta etsimään. Seutu, missä lienee eksynyt tai joutunut onnettomuuden uhriksi on nevasuota ja erikoisen vaikeata kulkea.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
[illegible]

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiotut ilmotukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Liberty Building, 33 Lorne Street. Puhelin 536W.

Vapauden konttori: Liberty Building, 35 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta asianomaiseen kirjoitukseen, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Pehmeänhiilen kaivajain taistelun avustaminen ja tunnetuksi tekeminen

Yhdysvalloissa ovat pehmeänhiilen kaivajat käyneet lakkotaistelua jo viitisentoista kuukautta. Hiiliparoonien ja valtion hurttajoukkojen ohella ovat kaivajat joutuneet taistelemaan oman järjestönsä, Amerikan hiilenkaivajain liiton vanhoillista klikkiä, Lewisin masiinaa vastaan. Kaivajain taistelu olisi todennäköisesti jo tähän mennessä päättynyt tappiolla, ellei Kansallinen kaivosmiesten avustuskomitea ja Kansainvälinen työväen puolustusliitto olisi mobilisoinut koko Yhdysvaltain ja osittain myös Canadan työväestöä hiilenkaivajia tukemaan. Näiden järjestöjen toimesta, jotka yksistään kaivajain taistelun yhteydessä ovat osottautuneet työläisille välttämättömiksi elimiksi lakkotaistelujen käynnissä, on kuluvan kuun 22 päivänä alkava viikko järjestetty erikoiseksi kaivosmiesten puolustusviikoksi. Sen kuluessa tullaan työtaistelua käyville kaivajille keräämään avustuksia entistä tehoisammin, kuin myös selostamaan niitä kokemuksia, joita tämän taistelun kuluessa on saatu kokea ja jotka tulevat olemaan varsin suuresta merkityksestä edessämme olevissa, vieläkin suuremmissa taisteluissa. Tämän viikon ajalla tullaan laajoille työläisjoukoille tekemään tunnetuksi lakkoalueella vallinnut ja yhä vallitseva terrori — viattomain ihmisten pidätykset, vankilatuomioiden ja sakkojen mätkimiset, keinotekoisten syytöksien punomiset, y.m.

Kuten jo yllä mainittiin, ovat pehmeänhiilen kaivajain taistelusta saadut opetukset erittäin suurimerkityksellisiä tulevain taistelujen aikana, päättyipä tämän taistelun sitten voittoon tai häviöön. Tässä varjossa ovat Canadassakin esim. Toronton toverit asiaa käsitelleet, perustaessaan Torontoon kaivosmiesten avustuskomitean. Sen toimesta tulee Ontariossa kiertämään suomalainen puhuja, toveri Martin Hendrickson. Hänen puhetilaisuuksiensa aikamäärää koskeva ilmotus on nähtävänä tämän lehden palstoilla. Itsekullakin paikkakunnalla tulee aktiivisten toverien huolehtia siitä, ettei mitään muita tilaisuuksia järjestetä siksi illaksi, jolloin Hendrickson selostaa pehmeänhiilen kaivajain lakkotaistelun vaiheita. Sillä niihin tutustuminen on varsin tärkeätä kaikille työläisille.

Eteenpäin-lehden toimitus

Eteenpäin kertoo:

Parin viimeisen yhtiökokouksen toivomusten mukaisesti päätti Eteenpäin johtokunta lisätä lehtemme toimitusvoimia yhdellä miehellä. Toimittajaksi valittiin yksimielisesti tov. Väinö Pelto, joka viimeisten vuosien aikana on työskennellyt keskivaltioissa puolueemme puhujana ja organiseeraustehtävissä. Tov. Pelto omaa pitempiaikaisen kokemuksen työväen järjestötehtävissä ja sanomalehtityössä. Työnsä lehtemme toimituksessa alkoi hän tämän viikon alussa.

Trustiutuminen käy nopeassa tahdissa Yhdysvalloissa

Lukuisat äskeiset yhtymiset ovat kiinnittäneet finanssimiesten huomiota. He näkevät niissä yhtymisissä nopean trustiutumiskehityksen. Pankkiirit ja teollisuusruhtinaat näkevät tässä trustiutumiskehityksessä tien toivomaansa tilanteeseen, ollen sitämieltä että äskeiset yhtymät ovat vain alkua sille mitä tulee tapahtumaan muutamien seuraavien kuukausien kuluessa, ennustaen suurempia yhtymiä kuin mitä on osattu aavistaakaan.

Ja rahamiehet eivät suinkaan ole päällekatsojia, vaan he aktiivisesti työskentelevät yhtymien rakentamiseksi, pyrkien kehittämään suurempia ja voimakkaampia teollisuusyhtymiä, jotta ne olisivat kilpailukykyisiä ja kykeneisivät kehittämään suuremman tehokkuuden tuotannossa.

Syynä trustiutumiseen selitetään olevan taloudellinen painostus, joka johtuu järjestymättömästä kilpailusta ja liikanaisesta työvoimasta jakelun ja markkinoimisen alalla. Rahamiehet selittävät, että jo saavutetut yhtymät ovat osottaneet tyydyttäviä tuloksia ja korjanneet vallitsevat epäkohdat ja heikkoudet Amerikan kapitalismin koneistossa. Trustiutuminen onkin jo tunkeutunut jokaiselle teollisuuden alalle. Ja Wall-kadun johtajat ovat luoneet valmiiksi lisää uusia yhtymäsuunnitelmia.

Chrysler-Dodge yhtymä automobiilialalla pidetään merkkinä laajoille yhtymille tällä alalla, jopa parhaillaan onkin neuvottelujen alaisina uusia yhtymiä kilpailevien autokomppanian yhteenliittämiseksi.

Petroleumiteollisuuden alalla pantiin trustiutuminen alulle tämän vuoden alussa kun Texas Corporation liittyi California Petroleum komppanian kanssa, liittäen tähän yhtymään $380,000,000 pääomat. Jatkaen yhtymistä öljytuotannon alalla, tehtiin äskettäin valmistuksia Richfield Oil komppanian ja Pan-American Western Petroleum komppanian kanssa yhtymiseksi. Standard Oil Co:n New Jersey komppania on ottanut haltuunsa Creole Petroleum korporationin, joka omistaa suuria öljyrikkauksia Venezuelassa.

Yleishyödyllisten laitosten alalla on huomattavin Consolidated Gas komppanian ja Brooklyn Edison komppanian yhteenliittymishankkeet. Tämän arvellaan olevan alku Suur-New Yorkin kaasu- ja sähkölaitosten keskitetylle kontrollille.

Tiedonantolaitosten alalla osottaa trustiutumisen kehitystä International Telephone ja Telegraph Corporationin liittäminen yhteen Mackey telegraph, kaapeli- ja radio-systeemin kanssa. Ja parhaillaan pyritään siihen, että International telefooni- ja sähkötys-korporatsioni tulisi ottamaan haltuunsa American Radio korporatsionin.

Tämä nopea trustiutumiskehitys kokoo tuotantolaitoksia alati keskitetyvän kontrollin alaiseksi, kontrolleeraajaksi suurille teollisuusyhtymille tullen yhä suuremmassa määrin finanssikapitalismi, mikä rahastaa suuret teollisuuskorporatsionit. Tämä trustiutumiskehitys merkitsee uudenaikaisempaa tuotantokoneistoa, korkeammalle kehittynyttä työn jakoa, työläisten ankarampaa riistoa, kilpailun poistamista ja hintain ja markkinain täydellisempää monopolisoimista.

Mutta trustiutuminen on kaikessa tapauksessa kehityksellinen tekijä, sillä se kasaa pääomat ja tuotantolaitokset valmiiksi otettavaksi työväenluokan käsiin, joka tulee yhteiskunnallistuttamaan keskitetyn tuotantokoneiston ja käyttämään sitä kaikkien työtätekevien hyväksi, tyydyttääkseen ihmiskunnan tositarpeita, eikä valmistaakseen tavaroita markkinoita ja voittoa varten, kuten on kapitalismin vallitessa laita. Tämä tuotantolaitosten valtaaminen työväenluokan käsiin ja niiden yhteiskunnallistuttaminen voi tapahtua vain proletaarisen vallankumouksen kautta. — Työmies.

Osuustoiminta

Talonpoikaisto sosialismia rakentamassa

Maassa, jossa valta on työläisten ja talonpoikien käsissä, on osuustoiminta se valtatie, jota pitkin talonpoikaistalous siirtyy sosialismiin. Osuustoiminta neuvostovallassa saakin aivan erikoisen merkityksen tuotannossa ja jakelussa.

Kapitalistisen järjestelmän puitteissa on osuustoimintakin kapitalistisen talousjärjestelmän elimellinen osa. Se ei voi kapitalismin puitteissa koskaan muodostua valtiaaksi tai "työväen vapauttamisen rauhalliseksi keinoksi," koska tämän vapautuminen on mahdollinen vain poliittisen ja taloudellisen vallan valloittamisella työväenluokan käsiin ja riistäjäluokan herruuden kukistamisella.

Lenin sanoikin eräässä puheessaan:

"Kapitalismi erottaa eri väestökerrokset. Tämän eron täytyy kadota lopullisesti ja peruuttamattomasti ja koko yhteiskunnan täytyy muuttua yhdeksi työtätekevien osuuskunnaksi."

Tällä tiellä on Neuvosto-Venäjällä jo kuljettu huomattavasti eteenpäin.

Maatalousosuuskunnat, jotka täydellisesti eroavat sisällykseltään ja laadultaan gebhardilaisista maatalousosuuskassajärjestöistä, ovat neuvostovallassa muodostuneet maataloudellisen kehityksen voimavetureiksi. Niiden kehitystä kuvastaa seuraavat eri vuosilta otetut numerot: v. 1919 oli 6,044 maatalousosuuskuntaa, v. 1920 oli niitä 10,470, v. 1924 jo 37,281, v. 1925 noin 55,000 ja nyt 67,000 maatalousosuuskuntaa. Nämä numerot osoittavat, että maatalousosuuskunnat kehittyvät ripeässä tahdissa. Talonpoika havaitsee yhteistoiminnan parhaaksi vipusimeksi taloutensa kohottamistyössä. Hallituksen taholta tuetaan, jopa rahallisestikin, tämän alan osuustoimintaa, mikä todellisesti onkin talonpoikaistolle mitä merkityksellisin. Porvarillisissa valtioissa osuustoiminta ei koskaan voi muodostua tällaiseksi, sillä niissä sen rahastajiksi joutuu kapitalistiset pankit y.m. suurpääoman laitokset, joten ne muodostuvat suorastaan kapitalistisen järjestelmän osaksi, pienvaraisten säästöjen kerääjäksi kapitalistisen tuotanto- ja valtajärjestelmän palvelukseen ja pönkittämiseksi.

Edellämainittujen maatalousosuuskuntien tarkoituksena on etupäässä maanviljelyksen voimaperäistyttäminen ja karjanhoidon järkiperäistyttäminen. Tämän tarkoitusperän toteuttamiseksi hankkivat osuuskunnat jäsenilleen tarvittavia välineitä, karjaa, raaka-aineita ja työkaluja. Edelleen ne voivat välittää sekä pitää kaupan jäseniensä työntuotteita j.n.e. Perustavat taloudellisia laitoksia ja liikkeitä. Tällä hetkellä on maatalousosuuskuntien keskusliiton alaisina 17,000 tuotantolaitosta. Niistä meijereitä n. 6,000. Edelleen maatalousosuuskunnat pitävät yllä asutusasemia karjan jalostamiseksi sekä harjoittavat valistustyötä osuustoiminnan ja järkiperäisen maanviljelyksen ja karjanhoidon hyväksi.

Näiden osuuskuntien välityksellä ovatkin talonpojat jo hankkineet itselleen huomattavat määrät uudempaa maanviljelyskalustoa, rotukarjaa j.n.e. Toimeenpanee suurisuuntaisia suonkuivauksia, rakentaneet sateettomilla seuduilla kastelulaitoksia j.n.e. Maaseudun sähköistämiseenkin ovat ne osaa ottaneet. Perunaviljelysosuuskuntien keskusliitto on rakentanut vuoden 1920 jälkeen 17 sähköasemaa tärkkelystehtaitten yhteyteen eri lääneissä. Moskovan kihlak. Leninin kunnassa on paikallinen maatalousyhdistys toteuttanut 29 kylän sähköistämisen. Samanlaisia on jo kaikkialla Neuvostoliiton alueella.

Nämä paikalliset matalousosuuskuntien taholta muodostetut sähköasemat muodostavatkin vain pienen osan siitä valtaavasta sähköistämisohjelmasta, jota neuvostovallassa parhaillaan toteutetaan ja jonka kautta tulevat voimakkaat keskusasemat antamaan sähköä ei ainoastaan teollisuudelle, vaan maaseudullekin. Maatalouden kansallistuttaminen on yhdistyneenä maaseudun sähköistämisen kanssa. Ja tätä nyt parhaillaan kuumeisesti toteutetaan.

Sähköistämisen kehitystä maaseudulla osoittaa seuraavat numerot: v. 1917 oli maaseudulla 100 huomattavampaa sähkötehdasta, vuonna 1923 oli niitä jo 321 ja v. 1925 lopussa 570. Kahtena viimeisenä vuotena on nousu ollut kaikkein nopeinta.

Uranuurtajina maan yhteisviljelykselle ovat maatalouskommuunat ja neuvostotilat. Näitä on lukuisasti muodostunut entisille kartanonherrojen ja luostarien maille. Jäseninä näissä on pääasiallisesti maatyöläisiä ja pientalonpoikia. Kaikki työt niissä suoritetaan yhteisvoimin. Jokainen jäsen nauttii tasavertaisesti yhteistalouden eduista. Siellä missä nämä kommuunat ovat laskettu terveelle kollektiivisen talouden pohjalle, on tulokset erinomaiset. Maanviljelyksen koneellistuttaminen on luonnollisesti kommuuneissa helppo toteuttaa ja kaikki sen tuomat edut hyväksi käyttää. Työläistalonpoikaishallitus auliisti auttaa kaikkia talonpoikien kollektiivisia pyrkimyksiä luovuttamalla varoja, hankkimalla niille koneita j.n.e. Kommuunoihin liittyminen on vapaaehtoinen. Mutta ne voittavat alaa. Talonpojat huomaavat pientalouden epäedullisemmaksi kollektiivista suurtaloutta. He vähin erin siirtyvät yhteistyöskentelyyn ja sosialistisen rakennustyön kautta sosialistiseen tuotantomuotoon.

Maaseudulla me näimmekin yleisenä ilmiönä, että siellä nopeasti kasvaa uusi kylä, yhteistoiminnan kokooma ja lujittama kylä, sosialistisen talouden solu. Se muodostuu suurista yhteistalouksista, joiden kanssa kulkevat käsi kädessä talonpoikaistaloudet koneellistumisen, sähkö- ja osuustoiminnan yhdistäminä.

K. K—nen.

Naisten osasto

Kiinan työläisnaisia avustamaan

Naistyöläisten kansainvälisen ammatillisen komitean, joka kuuluu Punaiseen ammatilliseen internationaleen, vetoomus maailman työläisnaisille

Toverittaret:

Enemmän kuin 55,000 työläistä, joista on 50,000 naista, ovat lakkoutuneet Kiinassa, Shanghain silkkikutomoissa. Te tiedätte, olette kuulleet minkälaisissa helvetillisissä olosuhteissa nämä työläiset ovat työskennelleet: kuuma, myrkyllinen ja kostea ilma vallitsee kutomoissa, joissa täysikasvuiset työläiset työskentelevät 12—16 tuntia päivässä ja viiden vuoden ikäisetkin lapset kaksitoista tuntia päivässä.

Ennestäänkin niukat palkat ovat poljettu näissä kutomoissa sakkojen y.m. avulla sellaiselle tasolle ettei niillä voi mitenkään tulla toimeen kärsimättä jatkuvaa nälkää, sakkojen, joihin toisinaan menee työläisen koko päivän palkka.

Tehtaiden hallinnot ja tehdaspoliisit rääkkäävät ja kiduttavat naisia ja lapsia systemaattisesti. Ei ole harvinaista, että näiden riistäjien kätyrien toimesta murhataan työläisiä, jotka murhat jäävät usein rankaisematta.

Useamman kuin yhden kerran ovat naistyöläiset Shanghain silkkikutomoissa nousseet kapinaan sortajiaan vastaan. Heillä oli lakkoja vv. 1920, 1921 ja 1923. V. 1924 he järjestivät tehtaisiin ammattiyhdistyksen ja taistelivat sen avulla itselleen järjestäytymisoikeuden. V. 1926 he menivät jälleen lakkoon, jonka avulla saivat aikaan 12-tuntisen työpäivän, pienen lisäyksen palkkoihinsa, oikeuden kaikille lakkolaisille palata työhönsä ja järjestäytymisvapauden.

Röyhkeät työnantajat ovat kerta toisensa jälkeen, yhdessä petollisen Kuomintang hallituksen kanssa, yrittäneet ryöstää näiltä työläisnaisilta heidän taisteluilla voittamansa saavutukset. Siitä on johtunut heidän nykyinenkin lakkonsa, vastauksena työnantajien hyökkäyksiin. He ovat nälkäisiä, mutta siitäkin huolimatta he taistelevat ihmisoikeuksistaan urhoollisesti.

Toverittaret! Naistyöläiset kaikissa maissa! Auttakaa kiinalaisia sisariamme heidän sankarillisessa taistelussaan. Kohottakaa äänenne Kiinan naisten ja lasten sydämettömiä riistäjiä ja Kiinan työläisten veristä vainoa vastaan.

Valmistautukaa kaksiviikkoiseen ryntäykseen, jonka ammattiliittojen punainen kansainvälinen järjestää Kiinan proletariaatin avustamiseksi, alkavaksi heinäkuun 17 p:nä

Valmistautukaa joukkokeräykseen Kiinan nais- ja miestyöläisten avustamiseksi.

Japanin, Englannin, Ranskan, Italian ja Yhdysvaltojen hallitukset ovat lähettäneet sotalaivoja ja sotajoukkoja Kiinaan, joiden avulla kapitalistit koettavat lyödä alas Kiinan proletariaatin ja talonpoikain liikkeen. Kansainvälisen työväenluokan on noustava voimakkaasti vastustamaan imperialististen sotajoukkojen väliintuloa ja Kiinan asioihin sekaantumista.

Alas Kiinassa olevat imperialistiset sotajoukot!

Alas verinen Kuomintang hallitus — Kiinan työläisten ja talonpoikain teilaaja!

Eläköön kansainvälisen proletariaatin Kiinan työläisille antama avustus!

Eläköön Kiinan työläisten ja talonpoikain tuleva, voitokas vallankumous!

Kaikki avustamaan sankarillisesti taistelevia Kiinan työläisnaisia!

Talonpoikaisnainen

Porvarillinen filosofia on aikansa kuluksi filosofeeraillut myöskin naisista. Ja monet idealistisen aatesuunnan miehet ovat aikojen kuluessa harkinneet "naisen arvoitusta", tuumineet sitä tukkansa harmaaksi. Kysymys on siis kiintoisa. Emme kuitenkaan käsittele asiaa laajasti, emmekä sisällytä aiheeseemme muita kuin suomalaisen talonpoikaisnaisen. Rikkaiden daamit, hänen armonsa kreivittäret y.m., joiden työ rajoittuu oman lihansa palvontaan — jääkööt he herrojen pensselien ja kynien luonnehdittavaksi.

Tunnetteko hänet, talonpoikaisnaisen? Hänessä ei ole ollenkaan arvoitusta, ei vähääkään salaperäisyyttä. Hän on juuri sellainen, kun hänen täytyy olla, s.o. sellainen, millaiseksi hänet elinikäinen työ ja vuosituhansien orjana olo on painanut. Talonpoikaisnainen on avomielinen — vertaiselleen. Hän on alistuva, nöyrä, vähään tyytyväinen, iloitsee kuin lapsi, unohtaa vihansa pian, antaa mielellään vääryydentekijöille anteeksi, rakastaa kotiaan, lapsiaan ja miestään — usein ynseääkin. Talonpoikaisnaisella ei ole aavistustakaan Pariisin muodeista, ei hän kyyneleisin silmin ja vapisevin sydämin koe romaanisankarien järkyttäviä kohtaloita, ei hänen huoliaan lisää vieraskemujen valmistaminen, hänen rakkausseikkailunsa rajoittuvat helposti muistettaviin tapauksiin elämän varrella; rakkausseikkailut, joissa rikasten rouvat ja hempukat palavat poroksi. Ei hänellä ole erikoista syys-, talvi-, kevät- tai kesäsesonkia. Hänellä on vain yksi ainoa elinikäinen sesonki, työ, loputon raastaminen talonpoikaistalouden uupuneena vetojuhtana. Talonpoikaisneito naiseksi kehityttyään rakastuu johonkuhun talonpoikaan ja siitä pitäen alkaa hänen työvuoronsa, jota ei rajoita laki, hyvät tavat, uskonto tai moraali. Sillä niinkuin talonpoikaisperäinen sananparsi "naisen aika on aina", kuuluu, niin on myöskin todellisuudessa asianlaita.

Talonpoikaisnaisella on yhteiskunnallisia velvollisuuksia, vaikkei oikeuksia olekaan. Hänen on jo harmaasta muinaisuudesta pitäen täytynyt kansoittaa herrojen armeijat maalla ja merellä. Ja kapitalismin hallitessa tuottaa hän lisäksi kansalaisia teollisuuden vara-armeijaan, tehtaisiin, kaupan ja liikenteenaloille. Väenlisäys on "isänmaallinen" tehtävä. Ja kun se on myöskin "jumalallinen" asia ja sellaisenaan ahtaissa oloissa suurta vaivannäköä kysyvä puuha, jättävät rahaylimystön naiset lapsien synnyttämisen mielellään työläis- ja talonpoikaisnaisten asiaksi. Ja heillä, herrojen rouvilla, on vielä muitakin syitä. Rahakasten ei sovi jatkaa sukua muuta kuin hädän tullen siksi, että omaisuus nipin napin pysyy suvun nimissä. Sitäpaitsi porvaristonaisten täytyy seuraelämän ynnä muun takia säilyä ruumiiltaan kukkeana mahdollisimman kauan; heidän vartalojensa ääriviivat täytyy viehättää miehen silmää, heidän silmiensä tulee säteillä naisellista hehkua, heidän hipiänsä tulee olla nuorekkaan raikasta, jonka vuoksi ei heidän mitenkään sovi joka vuosi maata lapsivuoteessa, mutta talonpoikaisnaisen sopii, tai oikeammin hänen täytyy sopia. Ja hän, talonpoikaisnainen, on muutenkin kokonaan toista maata. Hänen hartiansa on suhteellisen kapea, vartalonsa työn jäykistämä, hänen kätensä ovat suuret, luisevat ja usein kuhmuiset, hänen silmänsä eivät viekoittele miestä liiallisuuteen, hänen naiselliset sulonsa kuihtuvat jo ennenkuin ne ovat edes kukkaansa puhjenneet. Sillä "hevosessa henkeni, akassa eloni", sanoo talonpoika.

Lapsien synnyttäminen talonpoikaisnaisella on verraten vaivatonta, mutta niiden elättäminen ja vaaliminen on vaivalloista. Varsinkin tätä nykyä, jolloin porvarivaltion armeijat, vankilat, julkinen ja salainen poliisi, virkaherrat, pankkisudet y.m. tulevat vuosi vuodelta yhä suuriruokaisemmiksi, niellen rahaa ja muuta elinehtoa talonpoikaiston pöydästä niin, että talonpoikaisväki kohtamain on kuin puhtaaksi kaluttu luu, jota nälkäinen koiraparvi muristen vartioi. Tämän takia täytyy talonpoikaisnaisten pusertaa itsestään yhä enemmän työtä. Hänen täytyy olla kodissaan joka aamu ensimäisenä jalkeilla; hänellä ei ole mitään ruoka-aikaa, ei levonhetkeä. Hänen käsiänsä vartoo samaan aikaan tuhat tehtävää. Hänen täytyy paikata, parsia, siivota huoneita (itseänsä ei hän juuri ehdi siivota), hoitaa perheen ruokataloutta, karjaa, korjata satoa pellolta, puida ja siinä lomassa niellä joku pala jossakin käänteessä, jos on toisilta jäänyt tähteitä. Sillä hänen täytyy katsoa, että hänen miehensä saa osansa ja/että lapset saavat osansa; muuten ei heistä kasva laatuisia työntekijöitä eikä virheetöntä kanuunanruokaa.

Talonpoikaisnaisen kaikki harrastukset sisältyvät kodin piiriin. Ainoastaan uskonnolliset harrastukset ulottuvat — kirkkoon. Ylen hikisellä velvollisuudella toimittaa hän sielunhoitoonsa kuuluvat reglementit: käy kirkkoa jokaisen synnytyksen jälkeen, pari kertaa vuodessa ripillä ja jumalanpalveluksessa niin usein kuin töiltään joutaa ja — jaksaa. Hän tosin on pohjaltaan uskonnollinen, uskonnollisempi kuin muut, mutta hänellä on niin paljon työtä, ja kuollut saarna kirkossa nukuttaa häntä niin jumalattomasti.

Talonpoikaisnainen ei harrasta taiteita eikä tieteitä, ei hän tunne naiskysymystä, politiikkaa, ei hienoja seurustelutapoja, eikä hän rikasten lailla harrasta avioerokysymystä, koska hänellä miehessään ja perheessään on ihan tarpeeksi.

Periaate: "Vaimo vaietkoon seurakunnassa" on personoitunut talonpoikaisnaisessa. Pitkän-katkismuksen kymmenen käskyä osaa talonpoikaisnainen monasti ulkoa vielä vanhana mummona. Ja hän on tyytyväinen itseensä siinä, että on täyttänyt, mitä sanassa on sanottu: uskollisesti on kantanut raskaan kuormansa, tehnyt ikänsä lujasti työtä, kasvattanut paljon lapsia, ei koreillut itseänsä liiaksi, ei vaikertanut huonoa ravintoa, kehnoa asuntoa, ei mielinyt muita miehiä kuin sitä, jonka omaisuusluettelon jatkona on ikänsä raatanut.

Talonpoikaisnainen ei tahdo ruumiillista kukkeutta, jotta herrojen naiset saisivat kukoistaa. Talonpoikaisnaisen elämä kuluu työssä, jotta herrojen naiset voisivat elää jouten. Talonpoikaisnainen synnyttää ja kasvattaa paljon poikia ja tyttöjä. Poikia sotaa ja "isänmaata" varten, jottei rikasten tarvitsisi viedä poikiansa teuraaksi, ja että herrojen sodat tulisivat aikanaan käydyiksi. Tyttöjään vaalii talonpoikaisnainen uusiksi talonpoikaisnaisiksi oman rekensä vetäjiksi jälkeensä elämässä ja kuolemassa.

Tällainen on talonpoikaisnaisen tyyppi, joka kohta särkyy. Sirpaleista kehittyy uusi talonpoikaisnainen, joka ei vaikene seurakunnassa, joka hymyillen kääntää selkänsä pitkänkatkismuksen teeseille ja sen sijaan harrastaa hän kirjallisuutta, tieteitä, taiteita, seuraelämää. Ja politiikassa on hän oleva aktiivinen tekijä. Hänelle nostan hattuani ja innostunein mielin huudan: Joudu pian, uusi nainen! Tervetuloa!

Hornepayne, Ont.

Naisten toiminnasta

Kirjotan taas pienen pätkän Hornepaynen naisosaston hommista. Täällä valittiin Anna Nummela kirjaston hoitajaksi, sikäli kuin niitä kertyy. Päätettiin, että katsellaan ensin Port Arthurista Vapauden kirjakaupasta, jos ei sieltä saa, niin tilataan muualta.

Naisosaston kokouksessa 23 päivä toukokuuta, Hilda Mäen talolla, keskusteltiin miten voitaisiin avustaa nuorisokurssirahastoa ja tehtiin päätös, että pidetään kukkailtamat 3 päivä kesäkuuta Lennon seksuunatalolla ja niistä tulevat rahat luovutettaisiin nuoriso-kurssirahastoon. Niistä olikin tuloja $10.75 ja jäännös $8.85, joka annettiin kurssien avustamiseksi. Myös naisosasto avusti $8.00, joten tuli yhteensä yli $16.00 täältä.

Myöskin keskusteltiin väkijuomapaheesta ja sen turmiollisuudesta nuorisoon, että miten voitaisiin se poistaa. Päätös tuli, että jokainen koettaa ehkäistä sen kun mahdollista ja selostaa sen turmiollisuutta lapsilleen. Keskustelu myös koski sotavastaista valistustyötä ja päästiin siihen päätökseen, että koetetaan sodan merkitystä selittää lapsillemme.

Päätettiin viettää muistojuhlat elokun 23 p. Saccon ja Vanzettin muistolle. Anna Nummela luki keskusvirastosta tulleen kiertokirjeen ja keskusteltiin josko valitaan edustaja elokuulla pidettäviin naisjärjestön aluejuhliin. Valituksi tuli Elina Hannula ja Hilda Mäki. — Yksi joukosta.

Wanup, Ont.

Mitenkähän kävisi, jos tässä tuhrisi mustetta paperille, tarkotuksella antaa vähän tietoja täältäkin Wanupista. Me naiset olemme pitäneet kokouksemme säännöllisesti joka kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina, mutta ei me siitä huolimatta ole saatu kovin silmälle näkyviä tuloksia aikaan.

Yritettiin täältä saada oppilas nuorisokursseillekin, mutta emme siinä, ikävä kyllä onnistuneet.

Meillä oli viimeksi kokous Lyyli Suojoen kotona, jossa valittiin osastolle virkailijoita ja yritettiin keskustellakin, mutta siitä keskustelusta muodostui sellainen, etten siitä tämän enempää viitsi mainita. Ehkäpä ensi kerralla, kun kokoonnumme, osaamme käyttäytyä toisiamme kohtaan paremmin ja samalla myöskin saada aikaan työssämme todellisia tuloksia.

Niin, yritin unohtaa mainita, että meillä oli naisten järjestämät juhannustanssit, joissa tanssittiin oikein hyvän soiton mukaan. Se ikävä puoli niissä tansseissa allekirjoittaneen mielestä oli, että miehet olivat saapuneet tansseihin kovin heiluvalla tuulella. Tekisi mieleni pyytää, että nauttisitte edes yhtä päivää ennen yleisiä tilaisuuksia se "ilolliemenne" ja tulisitte selvinpäin järjestämiimme tilaisuuksiin. — Lopetan tähän ja kerron toisten enemmän, Kertomista kyllä olisi. — Valittu.

Haaste

Työläisnaisten liiton Sudburyn osasto haastaa täten Long Laken naisten osaston köydenvetokilpailuun piirimme työläisnaisten juhlille, jotka pidetään Creighton Minella heinäkuun 29 pnä.

Lyyli Toivonen (puheenj.) — Martha Manninen (sihteeri)

Työväenpuolustus

NATIONAL MINERS RELIEF COMMITTEEN EDUSTAJAN MARTIN HENDRICKSONNIN MATKAOHJELMA

Heinäkuulla:

Cobalt	15 p.
Kirkland Lake	16 ja 21 p.
Rosegrove	17 p.
Larder Lake	18 p.
Rouyn, Que	19 p.
Timmins	22 ja 25 p.
Pottsville	23 p.
So. Porcupine	24 p.
Connaught Station	26 p.
Burritt	27 p.
Sudbury	28 p.
Levack	29 p.
Creighton Mine	30 p.
Long Lake	31 p.

Elokuulla:

Wanup	1 p.
Whitefish	2 p.
Beaver Lake	3 p.
Espanola Station	4 p.
Bruce Mines	5 p.
Sault Ste. Marie, Ont.	6 p.
Sault Ste. Marie, Mich.	7 p.
Sokerisaari, Mich.	8 p.

Yllämainituilla paikkakunnilla pyydetään ottamaan huomioon tämä matkaohjelma ja järjestämään illanviettoja eli iltamia, sekä huolehtimaan ilmotuksista, että kaikista ryhmistä saapuisi mahdollisimman lukuisat kuulijakunnat seuraamaan mitä kivihiilenkaivajien yli vuoden kestänyt lakkotaistelu on opettanut. On välttämätöntä tietää mitä kolilakkorintamalla tapahtuu.

Kaikki mukaan avustamaan lakkolaisia heidän taistelussaan kuudentuntisen työpäivän saamiseksi ja palkkatasonsa tukemiseen, että olisi mahdollisuus elämän välttämättömyyden säilymiseen.

Yllänimitetyn komitean Toronton keskuksen puolesta,

Toveruudella:

Martin Hendrickson.

Vancouverin uutisia

TILISELOSTUS

9:nnen piirin kesäjuhlista, pidetty Vancouverissa 1 p:nä heinäkuuta 1928.

Tulot:

Ravintolatulot kentällä	$65.70
Nuolenheitosta	30.60
Ovelta iltamasta	116.45
Pukuhuoneesta	1.60
Juhlamerkeistä	47.75
Myyty ruokatarpeita	.40
Yhteensä	$262.50

Menot:

Ruokatarpeisiin	$53.76
Urheilu- ja nuolenh. palkintoihin	18.80
Haalin vuokra	23.00
Näytöskappaleen vuokra	8.75
Juhlamerkeistä	6.20
Jäännös	$151.99
Yhteensä	$262.50

Puolesta

Toivo Väkevä, juhlatoimik. r.-hoit.

Olemme tarkastaneet ylläolevat tilit ja havainneet ne laskujen ja kuittien kanssa yhtäpitäviksi.

Karl Karen, A. Ihaksi, tilintarkastajat.

*

Ylläoleva tulopuoli on kyllä pieni, jos vertaamme sitä edellisten vuosien tulopuoliin, vaan on huomioon otettava se seikka tulojen pienuuteen nähden, että edellisinä vuosina juhlat järjesti kaikki osastot yhteisesti, jotavastoin tänä vuonna Vancouverin kaupungin ryhmä n:o 1:stä valitut juhlakomitean jäsenet löivät tehtävänsä laimin ja juhlat jäivät yksinomaan suomalaisten järjestettäväksi ja oli ne ainoastaan yhtenä päivänä, jotavastoin edellisinä vuosina on vietetty juhlia kolmena päivänä. Syytä siihen miksi ryhmä ensimäinen vetäytyi syrjään juhlien järjestämisestä en tiedä. Mutta luultavasti syy on ainoastaan niiden keskuskomitean valitsemien juhlakomitean jäsenten, jotka laiminlöivät tehtävänsä eivätkä saapuneet suomalaisten kanssa yhteiseen juhlakomitean kokoukseen, vaikka heidät keskuskomiteasta niin määrättiin. Kesäkuun 8 p:nä pidettyyn juhlakomitean kokoukseen saapui ainoastaan yksi edustaja. Selvitin hänelle, että aika juhliin on kovin lyhyt, joten olisi toimittava nopeaan, että ennättäisi saada ilmoitukset Vapaus- ja Worker-lehtiin. Pyysin heitä saapumaan kokoukseen seuraavana maanantain, vaan heitä ei saapunut ketään. Toveri E. Ihaksi otti asian esille seuraavassa keskuskomitean kokouksessa, vaan puheenjohtaja selitti, että he ovat valinneet juhlakomitean, joten heillä ei ole sen asian kanssa enää mitään tekemistä. Näin oli siis aika kulunut niin lähelle juhlia että oli myöhäistä lähettää mitään ilmoituksia sanomalehtiin.

Ainoa minkä he tekivät, oli se että lähettivät juhlamerkit kentälle erään pienen pojan mukana ja ilman neuloja, itse loistaen poissaolollaan, samoin kuin englanninkie-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.60

Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60 c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskursseja.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
239 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

J. OKSANEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

lisen ryhmän toistasataa jäsentäkin. Tämän olen halunnut tehdä selväksi suomalaisille ryhmille piirissä sentähden, että jos seuraavana vuotena näitä juhlia järjestetään, niin otettakoon ajoissa parempi varmuus, että järjestetäänkö ne yhdessä, ja jos, niin koettaisimme työskennellä paremmassa yhteisymmärryksessä. Eli sitten on parasta jättää juhlat kokonaan suomalaisten haltuun, niin minä luulen että meille on siitä enemmän aineellista hyötyä.

Toveruudella:

A. Ihaksi.

Port Arthurin uutisia

NIISTÄ TULEVISTA HUVEISTA

Port Arthurin naisosaston naiset toimeenpanee hauskat iltamat North Branchin haalilla 21 p. tätä kuuta. Siellä näytellään yksiosainen hauska kappale, nimeltä "Kun pitäjään tuli uusi pappi", sekä muuta ohjelmaa ja tanssia hyvällä soitolla. Sisäänpääsymaksu on 25 c. Tervetuloa silloin kaikille North Branchin haalille.

Eri paikkakunnilta

Bruce Mines, Ont.

VÄHÄN OIKAISUA

Tältä paikkakunnalta näkyi olleen kirjoitus Vapauden n:o 142, joka kirjoitus oli muuten paikallaan, ainoastaan täkäläisten metsämiesten palkat paperipuiden teosta olivat väärin merkitty, sillä haapojen katkaisusta ja kuorinnasta maksetaan $3.00 ja kuusista $4.50.

UNION TÄKÄLÄINEN JÄRJESTÄJÄ

Ne jotka haluavat yhtyä L. W. I. Unioon ja ne jotka haluavat maksaa jäsenmaksujaan mainittuun järjestöön, voivat käydä puhuttelemassa Kalle Pesosta, joka on lupautunut ottamaan vastaan täkäläisen järjestäjän toimen. Luultavasti Kalle näkee pöytänsä ympärillä näinä päivinä siis kaikki Brucen Minen metsä- ja sekatyöläiset. Osastolaisia ei suinkaan tarvitse kehoittaa, sillä he tietävät velvollisuutensa ilmankin. Mutta nykäiskää te joku järjestymätönkin mukaanne kortin ottoon. — J. Albin.

Elspeth, Alta.

YHTEISISTÄ JUHLISTAMME

Niin, ne juhannusjuhlat, jotka pidettiin yhteisesti Elspethin ja Eckvillen osastojen kesken, ovat siis olleet ja menneet. Ensiksi pyydän lausua mainittujen osastojen puolesta kiitokset kaikille juhlavieraillemme siitä runsaasta osanoteosta, mikä ilmeni juhlaan osanotosta ja siitä hyvästä järjestyksestä, jota jokainen noudatti.

Juhannuspäivänä oltiinkin ulkona. Siellä juostiin, hypittiin, työnnettiin kuulaa ja nostettiin painoa. Vieläpä A. Jokinen ja Lauri Laine pistivät välillä painiksikin, näyttäen meille painiurheilun jaloa taitoa. Seuraava palkintoluettelo näyttää, että kyllä sitä sinä päivänä temmellettiin. Ensimmäisiä palkintoja jaettiin seuraaville henkilöille: 3-ottelussa Yrjö Rautavirta, seiväshypyssä samoin Rautavirta, pituushypyssä E. Matson, samalle myöskin 100 jaardin juoksussa, 800 jaardin juoksussa Arvi Kaijalalle, pikkupoikain, alle 12 v. Eino Portiin, seiväshypyssä alle 15 v. Hans Vuori, tyttöjen alle 12 v. juoksussa Ellen Bärlund, "akkain juoksussa" Mary Aprahamson, yleisessä naisten juoksussa Ellen Bärlund ja naisten painonnostossa Olga Ingnatius.

Toista palkintoa jaettiin seuraavasti: 3-ottelussa Väinö Staudinger, seiväshypyssä samoin Staudinger, pituushypyssä Rautavirta, 100 jaardin juoksussa J. Kaijala, 800 juoksussa Matson, poikasten juoksussa Armas Matson, 100 j:n juoksussa alle 15 v. Valter Lund, seiväshypyssä E. Voima, tyttöjen juoksussa Lyydia Holm ja vanhempien tyttöjen juoksussa Alli Koski, "akkojen juoksussa" Aino Bärlund, yleisessä naisten juoksussa Alli Huhtala ja painonnostossa Miina Johanson.

Kolmatta palkintoa 3-ottelussa E. Matson, pikkupoikain juoksussa Eugen Raappana, Armas Matson ja Schultz.

Illalla sitten kokoonnuttiin haalille, jossa ensimmäiseksi toveri C. Mäki puhui, selittäen hyvin selväpiirteisesti, mitkä menettelytavat ovat luonteenomaisia työläisten ja talonpoikien vallankumouksellisessa luokkaliikkeessä. Seuraavana esiintyi J. Kaijala, joka selvitti IWW:n toimenpiteitä niiltä ajoilta kun IWW:llä oli suuret lakkoliikkeet. Tämän jälkeen esiintyi toveri Lepistö, joka teroitti mieliin työväenliikkeen mahdollisuuksia silloin kuin on saatu mukaan naiset ja nuoriso. Eritotenkin hän selitti lasten vanhemmille nuorison opetuksen tarpeellisuutta. Lopuksi Eckvillen toverit esittivät kappaleen, "Oma lehmä ojassa".

Maanantaina jälkeen kello yhden kokoonnuttiin taasen haalille, jossa pantiin vastalause niitä Suomen hallituksen terroritoimenpiteitä vastaan, joita se harjoittaa Suomen järjestyneitä työläisiä vastaan. Asiasta käytettiin vilkkaasti puhevuoroja ja tultiin siihen yksimieliseen päätökseen, että hyväksyttiin S. J. toimeenpanevan komitean laatimat ponnet asiasta.

Illalla Elspethin näytelmäseura esitti kappaleen "Mykkä-Topi". Esityksien enempää kuin kappaleidenkaan suhteen en halua lausua arvostelevaa sanaa, vaan jätän sen tehtävän juhlayleisölle. Lopuksi maanantai-iltana hypeltiin hyvän orkesterin säestyksellä.

Kaikesta edellämainitusta hommasta oli seuraava tulos: Tuloja yleisesti $368.00, yleiset menot $202.00 Puhtaaksi tuloksi siis jäi $166.00.

PUOLUETOVERI ERKKI MÄKI KUOLLUT

Kuoleman viikatemies kaatoi joukostamme taasen yhden vanhimpia paikkakuntamme asukkaita ja parhaimpia puoluetovereita, nim. toveri Erkki Mäen, joka oli yleisesti kaikkien hyvä ystävä. Toveri Mäki oli ollut heikossa terveydessä jo pitemmän aikaa. Vielä kesäkuun 25 pnä oli hän joukossamme, panemassa vastalausettaan Suomen terrorihallitusta vastaan, mutta kuun viimeisenä päivänä kaatoi keuhkokuume hänet vuoteelle ja t.k. viidettä päivää vasten yöllä hän kuoli.

Toveri Mäki oli syntynyt Suomessa Ylihärmässä, Vaasan läänissä, ja oli kuollessaan 69 vuoden 9 kuukauden vanha. Häntä jäi suremaan kolme tyttöä ja kolme poikaa, jotka kaikki ovat täysi-ikäisiä. Hautaus toimitettiin t.k. 8 pnä. — Lepää rauhassa kunnon toveri, muistosi elää! — M. H.

Carlin, B. C.

KENTTÄJUHLA

Ryhmämme viimeisessä kokouksessa t.k. 11 p. päätettiin m.m. toimeenpanna suurenmoiset kenttäjuhlat sunnuntaina t.k. 29 päivä Rabien järven rannalla, joka on tilaisuuteen hyvin sopiva paikka ja helppo löytää. Se sijaitsee Canadian Pacific radan vierellä, etelän puolella, ja lähellä rataa, noin runsas puoli mailia itään itäisestä päästä Carlin sivurataa sekä radan ylikäytävän läheisyydessä. Ovat siis luvanneet sinne laittaa yhtä ja toista, syötäviä ja juotavia ja lupaavatpa vielä pitää huolen siitä, jotta ne piisaavat. No, sinne siis rientäkäämme kaikin, nuoret sekä vanhat, läheltä ja kaukaa, katsomaan minkä verran ukkojen puheessa on perää.

ILMAT

ovat olleet sateiset, kiusaten maanviljelijöitä heinätöissä. Muuten sateet ovat kasvattaneet kaikista lajista runsaan sadon, joten ei siltä ole syytä sateita kovin ankarasti arvostella.

SATTUIPA

paikkakunnalla jonkinlainen auto-onnettomuuskin t.k. 3 p. kun 2 nuorta miestä, veljekset Neil ja Jack Mckinzie ajoivat autollaan. Tie oli liukasta ja vähän rapaista ja ehkä ajoivat liian lujaa tiehen nähden, niin seuraus oli se, että ajaja menetti auton ohjauksen ja auto syöksyi tien sivussa olevaan syvänteeseen. Auto ruhjoutui pahasti ja miehistä viimeksi mainittu sai pahoja vammoja ja makasi noin puoli tuntia tiedottomassa tilassa. Ensinmainittu, joka ajoi, pääsi vähemmillä vammoilla.

Uutisten kirjoittaja.

Rosegrove, Ont.

METSÄMIEHEN KIRJE

Pitkään aikaan ei ole näkynyt kirjotuksia Vapaudessa paikallisen unio-osastomme toiminnasta. Syynä siihen lienee ollut se, että entinen kirjeenvaihtajamme, toveri H. Matson, meni Suomeen. Nyt sitten viime kokouksessa valittiin tähän toimeen tämän kirjoittaja. Keskusteltiin myöskin muista uniota koskevista asioista. Muun muassa valittiin 2 uutta jäsentä valvontakomiteaan ja 5 jäsentä lisää juhlakomiteaan, joka juhla pidetään 14 ja 15 p. tätä kuuta, josta juhlakomitea ilmoittaa lähemmin.

Vielä päätti kokous ottaa union kortin pois Anselmi Aholta sekä julistaa hänen kämppänsä boikottitilaan niinkauaksi kuin sopii erimielisyydet niitten miesten kanssa, jotka olivat työssä hänen kämpällään.

Paperipuun katkasua on nykyisin tällä perällä paljon vähemmän viime kesään verraten ja niistäkin maksut ovat 50—75 senttiä jopa dollariakin alhaisemmat kuin viime kesänä. Siltäpä onkin johtunut, että olemme jo ollut viikon päivät lakossa. Eikä vielä tätä kirjoittaessa ole saatu sovintoa aikaan. Näyttää hyvin sennäköiseltä, että valtio kiristää katkasulakia niihin metsiin nähden jotka vielä valtio omistaa. Suurin tämän perukan metsäalue on niin sanottu Ebyn perukka, jossa on parisenkymmentä metsälottia, jotka kaikki ovat vielä homestead-lain alaisia synkkiä korpia, joista pitäisi laittaa lain mukaan maanviljelysalueita, joka muuten on sula mahdottomuus tämän järjestelmän vallitessa. Järjestelmän, jossa suuret komppaniat ottavat ensin puut ihan ilmaiseksi, että juuri työn aikana hätäisesti tulee toimeen. Millä sitten voi elää silloin, kun pitäisi raivata maata ja siihen vielä sen päälle maksaa veroa yksi dollari jokaista 100 dollaria kohti, nimittäin maan myyntiarvon perusteella laskettuna. — Puunpurija.

L.W.I.U. of C:n Rosegroven osaston määräämä raportteri.

Bruce Miens.

Bruce Mines, Ont.

TÄMÄN KYLÄN KUULUMISIA

Ei ole näkynyt täältä pitkään aikaan kirjoituksia Vapauden palstoilla. On aivan kuin olisimme nukkuneita. Vaan ollaan täällä sittenkin hereillä ja töitäkin täällä paiskitaan lujaa. "Kivikattikin" runnaa kolmella vuorolla ja tien korjaustyöt ovat myökin käynnissä pienellä voimalla. Vaan pienet on palkat, valvainen kolme dollaria päivälle tietyössä niinkuin kivimurtimollakin sekatyöläisillä. Haapoja myöskin kuoritaan ja katkastaan kolme dollaria koorti. Ja miehiäkin on kylliksi joka hommiin. Paljon on suomalaisiakin miehiä, että voisi hyvinkin järjestymistoiminnankin panna ripeämmäksi, vaan näyttää siltä, että on vielä paljon velttoutta ja välinpitämättömyyttä, tai ikäänkuin häpeämistä kuulua työläisten riveihin. Vaikka kyllä tuntee joka päivä kapitalistisen järjestelmän painon harteillaan, niin sittenkin ikäänkuin halveksii omaa itseään, lapsiaan ja myös samalla työväen järjestöjä ja koko maailman proletariaatin toimintaa.

Kuulkaahan hyvät toverit, heittäkää jo pois se sivusta katseleminen ja liittykää joka mies jo työväenliikkeen riveihin, yhteistoimintaan. Sillä jokaisen työläisen velvollisuudeksi kuuluu ajaa omaa ja koko maailman työväenluokan asiaa.

Vielä sananen niille, jotka juovuksissa rähjää haalilla. Heittäkää jo pois moinen juopottelu, varsinkin kun tulette haalille. Ei se ole mikään kapakka eikä tappelupaikka, vaan sinne täytyy oppia tulemaan selvinpäin. — Sivusta katsoja.

Työväen urheilu

Urheiluliike ja fyysillinen kulttuurityö Neuvostoliitossa

Kirj. Toivo Sillanpää

Kun puhumme Neuvosto-urheilusta, on meidän ensin selvitettävä itsellemme käsite — "joukkourheilu". Sillä se on se ydin, jonka ympärille koko Neuvostomaan urheiluelämä keskittyy.

Päinvastoin kuin porvarillisessa valtiossa, joissa yksilöurheilu asetetaan etusijalle, — korkealle tasolle kehittyneitä tulos-miehiä juhlitaan ja palvotaan, heille rekennetaan muistopatsaita, kerätään kansalaislahjoja j.n.e. — koetetaan Neuvostomaassa kehittää urheiluelämää terveellisempään suuntaan, pois tähtiurheilusta, kollektiiviseen — joukkourheiluun, — jokamiehen urheiluun, katsomatta siihen saavutetaanko ennätystuloksia. Tämä kollektiivisuus onkin lyönyt leimansa koko tämän nykyaikaisen tasavallan urheiluelämään. Siitäpä johtuukin, että N-L:ssä ei lainkaan ole "tähtiä" — vaan nekin, jotka tuloksellisissakin suhteissa kohoavat keskitason yläpuolelle, jäävät vain tavallisiksi kansalaisiksi, suorittaen samat velvollisuutensa ja työskennellen tehtaassa säännöllisen työpäivänsä, nauttimatta mitään erivapauksia tai etuoikeuksia, senjohdosta, että on hyvä urheilija.

Kun neuvosto-urheilijat ovat olleet ulkomailla, on siellä herättänyt suurta huomiota se seikka, että esim. joukkueen parhaimmat, eivät tahdo antaa valokuvata itseään yksinään, vaan koko joukkueen on oltava kuvassa mukana. Tämä on tuntunut sitäkin kummallisemmalta kun porvarilliset urheilijat tavallisesti ovat hyvin kernaasti kuvissa yksinään, etteivät jäisi "syrjäytetyiksi". Mutta N-Liiton punapaitaiset urheilijat eivät voi mukautua tuohon kaavaan, sillä se sotii vastoin joukko-käsityksen aatetta.

Mitä korkeampaan opetukseen ruumiillisen kulttuurin alalla tulee, toimii Moskovassa Fyysillisen Kulttuurin Instituutti, jossa valmistetaan ohjaajia ja urheilunopettajia laajaa maaseutua varten. Suuri huomio kiinnitetään teknillisiin kysymyksiin. Myöskin tiede on asetettu urheiluaatteen palvelukseen. Tieteellisen tutkimuksen perusteella voidaan helposti määritellä, mikä urheilulaji kullekin paremmin sopii. Vieläpä ollaan päästy niinkin pitkälle, että esim. N-Liiton I Yhdistetty jalkapallojoukkue, joka viime vuosien aikana on suurella menestyksellä vieraillut Europan maissa (ei Suomessa), on kokoonpantu ainoastaan sellaisista pelaajista, jotka psykologisen tutkimuksen perusteella ollaan havaittu todella kykeneviksi pelaajiksi. Tällöin ei ole yksinomaan otettu huomioon heidän pelitaitonsa, — vaan vielä sekin, millä paikalla joukkueessa he parhaiten soveltuvat. Siksi onkin tällaisen joukkueen peli suoranaista taidetta. Jokainen mies on aina omalla paikallaan ja täten tehtävänsä tietäen tukee kokonaisuutta. Yhteispelihän onkin luonteenomaisin piirre kuluisassa venäläisessä jalkapalloilussa.

Voimistelu musiikin mukaan on myös saanut hyvin suuren jalansijan. Etupäässä on käytännössä ulkolaisia järjestelmiä, mutta ovat tiedemiehet tälläkin alalla tehneet suuria palveluksia, keksimällä ja muodostelemalla uusia, erikoisia liikesarjoja, jotka soveltuvat eri ihmisille. Huoletta voimmekin sanoa, että Neuvostoliitossa on suurimmassa mittakaavassa käytännössä tiede urheilun palveluksessa.

Fyysilliseen Kulttuurijärjestöön kuulu noin 20 miljoonaa jäsentä, mutta kaikki ne, — jotka ovat ulkopuolella k.o. järjestön harrastavat urheilua, — mukaanluettuna, kohoaa lukumäärä huomattavasti. Suuret työläisjoukot joutuvat jo työpaikoillaan urheiluelämän kanssa kosketuksiin. Niinpä esim. Putilovin tehtaassa Leningradissa on työläisillä 7 jalkapallojoukkuetta. Kaikissa suuremmissa tehtaissa on työläisillä joka päivä urheilutunti, jonka he viettävät tehtaan omalla kentällä tai voimistelusaleissa, saaden pätevien neuvojien opastusta urheilun harjoittamisessa. Tällä tavoin koetetaan urheilua saada kansanomaiseksi vetämällä kaikki sen piiriin. Ennenkuin siihen täydellisesti päästään, tarvitaan paljon työtä ja uhrauksia, mutta tuloksia ollaan jo nytkin saavutettu ja eteenpäin meno fyysillisen kulttuurin alalla on ollut aivan silmiinpistävä. Sekä valtio, että ammattiliitot tukevat voimakkaasti urheilupyrkimyksiä taloudelliselta kannalta katsottuna. Niinpä esim. eri ammattiliitoilla on omat stadionsa, uimahallinsa j.n.e. edistämässä työläisten urheiluharrastuksia. Viime vuonna myönsi ammattiliittojen keskushallinto urheilun tukemiseksi yli 20,000,000 mk.

Että Neuvostoliiton yli 150 miljoonaisen kansan keskuudessa on suunnattomasti urheilulle edullista "raaka-ainesta" — on itsestään selvää. Ja joka on ollut tilaisuudessa näkemään sen innostuksen ja joukko-leiman, mikä on niin ominaista N-L:n urheiluelämälle, — sen täytyy tosiaankin olla vakuutettu Venäjän kansan tulevaisuudesta juuri urheilun alalla. Uskallamme väittää, ettei mikään maa kiinnitä urheiluun kansan kasvattajana niin suurta huomiota kuin Neuvostoliitto. Sen urheilijat ovat ennättäneet jo saavuttaa kauniita voittoja ulkomaisillakin kilpakentillä ja ei kestä kauan ennenkuin nykyinen Venäjän kansa on laskettava yhdeksi maailman parhaimmista urheilijakansoista, niin huimaava on kehityksen kulku sen keskuudessa.

Tuhansissa ja taas tuhansissa on laskettavissa ne terveet ja reippaat neitoset ja nuorukaiset, jotka elämäniloa uhkuen pyrkivät urheilun avulla hyvään tulevaisuuteen.

Se on **uuden luokan uusi polvi**, jonka päämääränä on:

Kansamme terveeksi ja voimakkaaksi!

Tietoja LSU:n olympialaisista

Ensiluokkainen kenttä

Kun viime vuonna vietimme LSU:n ensimäisiä Olympiakisoja Waukeganissa, niin olimme Waukeganin kentän puolesta suorastaan ylpeitä. Myönnettävä on, että kenttä ensimäisten olympiajuhlain viettoa varten olikin sangen tyydyttävä. Ovellaolevien olympialaisten tarvetta Waukeganin kenttä tuskin enään kykenisi täyttämään. Kaikesta päättäen nämät olympialaiset tulevat onnistumaan suurenmoisesti. Erilaiset toimikunnat tekevät tulisella kiireellä työtä niiden hyväksi. Muun muassa on Olympiakomitean onnistunut vuokrata tarkoitusta varten ensiluokkainen kenttä. Waukeganin kenttä kalpenee nyt käytettävissä olevan kentän rinnalla.

Kenttä sijaitsee Brooklynin puolella mainioiden kulkureittien varrella. Autoilla voi kentälle päästä mukavasti kivenheittomatkan päässä Conney Islandiin johtavaa Ocean Park Way valtatietä pitkin. Kenttä sijaitsee K. ja L. Avenuen välissä.

Puolen kadunvälin etäisyydessä kentältä on maanalaisesta ilmaradaksi muuttuva New Yorkin puolelta lähtevä Interborough rautatieyhtiön asema. Junia saapuu asemalle noin joka kahden minuutin kuluttua. Tämä laitos kykenee nikkelin maksavalla kyydillä lennättämään muutamassa kymmenessä minuutissa kentälle kymmeniä tuhansia ihmisiä. New Yorkista ottaa rautatiekyyti aikaa noin puolesta tunnista yhteen tuntiin. Brooklynin "Finntownista" noin 10 minuuttia.

Kentän ympärillä oleva kaupunki on huvila-asutusta muistuttava. Kadut ovat puuistutuksilla kaunistettuja bulevardeja. Talot yksi- tai kaksikerroksisia. Lähellä olevan Atlannin valtameren vaikutuksesta on ilma puhdasta ja kevyttä hengittää. Raikkaat merituulet tekevät virkistävän vaikutuksen.

Kun kentälle saapuu, niin ensin kiinnittyy huomio katolla varustettuun uljaaseen katsojaparvekkeeseen. Katsojaparveke on rautabetongista valmistettu. Istuinpaikkoja on varattu enemmän kuin 2,000 henkilölle. Istuimet ovat jyrkässä kulmassa toinen toistansa yläpuolella. Milloinkaan eivät etumaiset voi pimittää takimmaisten avaraa näköalaa. Yhdellä silmäyksellä voi kentältä nähdä koko kentän. Kun parveke on rautabetongista rakennettu, ja katolla varustettu, niin se kuumallakin ilmalla on vilpoinen. Sateisellakaan päivällä ei siellä kukaan voi kastua.

En malta olla huomauttamatta, että kyllä sieltä korkealta katsojaparvekkeelta on suuri yhteisvoimistelunäytös, urheilu, juoksukilpailut, viestit ja pallopelit herkullista silmäruokaa.

Katsojaparvekkeen alla sijaitsee naisille ja miehille erikseen puku- ja pesuhuoneita riittämiin saakka. Kilpailijain ei tarvitse pölyisenä ja hikisenä vaatteita päälleen pukea, vaan voi kilpailun jälkeen ottaa virkistävän kylvyn.

Samanlaisia mukavuuksia ovat käytännölliset juomapaikat ja tilava ravintola suurine jääkaappeineen.

Kentän keskusta on tasoitettu pallopelejä varten, mutta kummallakin sivulla on hyvät hyppy- ja heittopaikat urheilua varten.

Kentän ympäri kulkee 400 metrin pituinen normaalinen juoksurata. Radalle leveytensä puolesta voidaan viivoittaa viestinjuoksukilpailua varten eri radat 5 eri joukkueelle. Radan rakenteessa huomio kiinnittyy rakennettuihin kääntelsiin.

Katsojaparvekkeen edessä on 220 jardin suora. Suoralle voi vaivatta viivoittaa eri radan 6 juoksijaa varten.

Rata on etukäteen mitattu niin, että kaikki juoksut päättyvät katsojaparvekkeen keskikohdalle. Radan betonkisyrjään kiinnitettyihin messinkilaattoihin on käytännössä olevat juoksumatkat tarkoin merkittynä.

Urheilukentän yhteyteen aivan juoksuradan viereen on valmistettu erikoiskentät tennis- ja koripallopelejä varten. Olympialaisiin saapuva yleisö ja kilpailuväki saavat olla varmoja, että kyllä mukavuuksia löytyy.

Yhteisvoimistelusta voimannäytös

Olympialaisten propagandaluontoisesta yhteisvoimisteluesityksestä uhkaa muodostua voimannäytös. Olympiakomitean kokouksessa käyneet saksalaisten ja muutamien osuustoimintaliikkeiden voimisteluseurain edustajat ilmoittivat heistä kukin voivan tuoda Olympialaisten yhteisvoimistelunäytökseen useampia satoja voimistelijoita.

United Co-op. ja United & Bronx osuustoimintaliikkeiden voimisteluseurain edustajat ilmoittivat, että heillä kumallakin on vakituisesti toimessa olevat ja palkkaa nauttivat voimistelunjohtajat, joten heidän mukaan tulonsa näyttää sangen varmalta.

Brooklynistä ja New Yorkista joukkojen mukaansaaminen pitäisi olla sangen helppoa. Kauempipaikkakuntalaisille ovat matkakustannukset vaikeutena. Heillä sitä ei ole. Voimisteluohjelma on helppo. Kuka tahansa voi sen muutamalla harjotuksella oppia suorittamaan. Kaikki LSU:n jäsenet ja myötämieliset henkilöt on saatava harjoituksiin mukaan. Jokainen urheiluliikettämme kannattavan naisen ja miehen pyhä velvollisuus on olla mukana Olympialaisten yhteisvoimistelunäytöksen suorittamisessa.

Olympialaisten yhteisvoimistelunäytöksestä on saatava voimannäytös.

Voimistelupuku

Naisvoimistelijain puku saa olla sellainen kuin ennenkin kullakin voimistelijalla on ollut, mutta Olympiakomitea toivoo, jos uusia pukuja joku laittaa, että ne olisivat "kolttupukuja".

Miesten puvuksi on määrätty valkoiset urheiluhousut ja tavallinen voimistelupaita. Sellainen puku voi tulla maksamaan noin 1 dollarin. Mutta jos joku ei voi sellaista itselleen kustantaa, niin kyllä saa tulla sillä entiselläkin voimistelupuvulla tai urheilupuvulla.

Tällä kertaa voimisteluesityksen tärkeimmäksi vaatimukseksi asetetaan joukkojen suuruus.

Erikoisjuna

Olympiakomitea on rautatieyhtiöiden kanssa neuvotellut ja päässyt asiassa niin pitkälle, että 45% alennus rautatiepilettiin on saatu, vaikkei lipun ostajia ilmestyisi enempää kuin 1 henkilö. Siis jokainen urheilija tai juhlavieras voi Olympialaisten aikana New Yorkin matkan tehdä puolella hinnalla.

Jos matkalle lähtijöitä ilmestyy muutamia kymmeniä, niin junaan kytketään erikoinen vaunu sitä varten. Jos matkalle lähtijöitä ilmestyy muutama sata, niin sitä varten varataan erikoinen juna.

Matkan varrelta mukaan liittyvät tulevat saamaan samat ehdot kuin Chicagosta lähtevät.

Olympiakomitea tulee pian antamaan asiasta tarkempia tietoja.

Urheilijat ja juhlavieraat. Käyttäkää tilaisuutta hyväksenne. Katsokaa New Yorkin pilvenpiirtäjät ja Brooklynin jättiläismäiset sillat. Tulkaa osanottajaksi ja juhlavieraaksi Labor Sports Union Olympialaisiin kisoihin! — Leo Snell (15 W. 126 St, New York City)

SUOMESTA

OUTOKUMMUN KAIVOSTEN LAAJENNUSTYÖT

Eduskunta myönsi viime vuoden keväällä Outokumun kaivosyrityksen rakennustöihin rajattomana siirtomäärärahana 8,600,000 mk. Näillä varoilla on suoritettu kaivoksen laajennus- ja rakennustöitä, jotka metalliteollisuuden alalla sattuneen työsulun johdosta ovat jonkin verran viivästyneet, mutta on nyttemmin saatu lopulliseen päätökseen. Työt näin rakennetuissa uusissa laitoksissa ovat jo suureksi osaksi käynnissä.

MAAKUNTAIN LIITTOHALLITUKSEN KONTROLLISSA OLEVAT LUONNONRIKKAUDET

Ottawa, heinäk. 13. — Täällä on neuvoteltu länsimaakuntien liittovaltion kontrollissa olevien luonnonrikkauksien luovuttamisesta asianomaisille maakunnille. Asioissa on päästy muuten yksimielisyyteen, mutta ei ole löydetty keinoa yksityiskohtaisen korvauksen ja sovituksen tekemistä varten.

Näitä liittovaltion omistuksessa olevia maita on Manitobassa 120,000,000; Saskatchewanissa 87,300,000; ja Albertassa 97,700,000 eekkeriä.

MILJONAN DOLLARIN PESULAITOSYHTYMÄÄ SUUNNITELLAAN

Toronto, heinäk. 14. — Pääoma yrittää kaikille aloille ja tappaa siten pikkuliikkeet. Niinpä pesulaitosalallakin ilmoitetaan Montrealissa perustetun miljonan dollarin pääomalla varustetun Consolideted Laundries Corporation of Canada nimisen yhtymän, minkä tarkoituksena on ostaa tai vallata pesulaitokset Mantrealissa ja Torontossa sekä myöhemmin muuallakin Canadassa.

TILATKAA VAPAUS!

Soo, Ont., ilmoituksia

Finnish Co-Op. Merchants Limited

SOON SUOMALAINEN OSUUSKAUPPA

välittää ensiluokan ruokatavaraa. Päivän halvimmat hinnat. Useammat Soon ruokatavarakauppiaat ovat pakoitettuja laskemaan hintojaan pysyäkseen meidän tasollamme. Toivomme edelleenkin kannatustanne kaupungissa, samoin linjalla ja lähiympäristöllä.

369 Wellington St., West. — Puheiln 1810.

Leipää

ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.

STEELTON BAKERY
Puhelin 2298 W.
309 Wellington St., W., Soo, Ont.
Matti Ketola

317 Albert St. W., Soo, Ont.

Hieroja

K. A. Leino, Raivon talo
336 Albert St. W., Soo, Ont.

Toht. F. V. GRADY
HAMMASLÄÄKÄRI
TUNNIT:
8.30—12 a.p. 1.30—6 j.p.p.
Maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina tilauksen mukaan.
Konttori 2 Albert St. E.
SOO, ONT.
Nutsonin apteekin yläkerrassa.
Puhelin 135 — Kotiin 426 M.

Huomatkaa!

Olen avannut LIHAKAUPPALIIKKEEN, jossa on kaikkea sille liikkeelle kuuluvaa tavaraa. Täten haluan kaikkien suomalaisten suosiota. Hinnat kohtuulliset. Liike sijaitsee Albert ja Huron kadun kulmassa, ovi Albert kadun puolella.

Toveruudella

ONNI KUISMA
Puhelin 785 J. (P
305 Albert St. W., Soo, Ont.

Orthophonic Victrola fonografeja

ja uusia suomalaisia levyjä.
Tulkaa katsomaan meidän varastoa

BARNES DRUG CO.
SAULT STE. MARIE, ONT.

MITÄ ON ELÄMÄ ILMAN HYVÄÄ RAVINTOA?

Parhain ravinto on hyvä leipä. Tämän tarpeen tyydyttää parhaiten Finnish Bakery, 201 John St., Sault Ste. Marie, Ont., Phone 1572J. Soittakaa kotia tai kysykää ajurilta. Myöskin kovat leivät, korput y.m. tilaukset täytetään heti ja huolella. (P

A. ANGILA, Prop.
Sault Ste. Marie, Ont.

JOHN KONKA
JALKINELIIKE
Hyvä työ ja halvat hinnat.
375 Albert St. Soo, Ontario

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot,
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario,
Konttori vastapäätä Sault Streetillä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

AUTOLIIKE

PHONE 1157

Myöskin myydään laivapilettejä Suomeen ja Suomesta tänne parhaimmille linjoille.

CHAS. HÄYRINEN
354 Albert St., W. (T
SAULT STE. MARIE, ONTARIO

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:

SAULT STE. MARIE, ONT.

Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Hierontaa ja sairasvoimistelua

annan asunnollani ja käyn potiladen luona.
Miss H. Karhi
132 Central Park Ave., Soo, Ont.

Finnish Bottling Works
— valmistaa —
parhaimmat virvokejuomat
Soossa
V. Lähde, omist.
324 BLOOR ST. — PUH 1123 W.

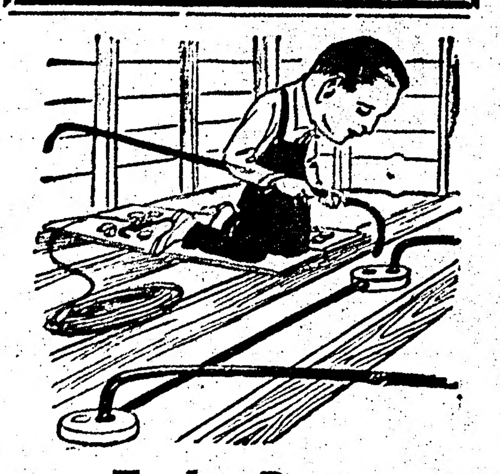

Taylor Bros.

Antakaa meidän langoittaa talonne tai sähköuuninne.
134 Gore St. — Puhelin 1784
SAULT STE. MARIE, ONT.

Ruokaa ja asuntoa
saatavana. (P
K. AARNIO,
304 Albert St. W., Soo, Ont.

UUSI SAUNA
Avoinna joka arkipäivä
kello 10 a.p. 12 yöllä.
John Aho,
340 Albert St. W.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja jatkosovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1358.

EAGLE CAFE, 118 ELM ST. W., puhelin 711, Box 1052, Sudbury, Ont. Suositellaan ruuan ja asuntoa tarvitsevain huomioon. J. Mäkynen. (KL

Halutaan tietää

Hemming Leppänen ole hyvä ja kirjoita minulle heti. Os.: (146

Onni Pohja,

Box 1675, Timmins, Ont.

Keittäjän ja tiskarin paikka

julistetaan täten järjestyneiden työläisten haettavaksi South Porcupinen suom. poikatalolla. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja mahdollisine suosituksineen on jätettävä johtokunnalle ennen tämän kuun 20 päivää. Toimeen on astuttava heti kutsun saatua. 14 päivän irtisanomisaika pidätetään molemmin puolin.

Suom. Poikatalon Johtokunta,

Box 519, South Porcupine, Ont.

Rikas punainen veri pitää teidät lämpimänä ja terveenä talvella

Nuga-Tone

puhdistaa ja rikastuttaa verenne

Lisää sen kierrosvoimaa, tuottaa hyvän, puhtaan ja voimakkaan veren, mikä pitää teidät hyvin terveenä ja lämpimänä talvella.

HINNAT OVAT SAMAT KUIN ENNENKIN

$1.00

ERVI KARI suomalainen oppiarvonsa suorittanut myyjä on valmis teitä palvelemaan.

The Sudbury Drug Co., Limited.

Corner Elm and Lisgar Street SUDBURY, ONT.

Toht. Jos. Teich

HAMMASLÄÄKÄRI

Strand teatteri rakennuksessa.

Kirkland Lake, Ont.

Puhelin 44

Kaasun avulla poistetaan hampaita.

SILTA Y.M. HAMMASTYÖTÄ

Sudbury

HUVITOIMIKUNNAN

uuden ja vanhan yhteinen kokous pidetään maanantaina, klo 8 illalla. Jokainen saapukoon. Tärkeät asiat.

PALVELIJATTARIEN HUOMIOON

Nyt sitten tulee julki se ilahduttava uutinen, että täällä meillä Sudburyssa on perustettu palvelijataryhdistys.

Niin, sen perustava kokous pidettiin Liberty-haalilla viime torstai-iltana. Kokouksessa oli läsnä hyvän joukon toistakymmentä. Mieliala oli vilkas ja kaikki olivat innostuneita asiaan. Valittiin seitsemän toveritarta johtokuntaan ja viisi toveritarta laatimaan sääntöluonnoksen seuraavaan kokoukseen mennessä. Ja läsnä olleet toverittaret päättivät tuoda seuraavaan kokoukseen yhden uuden jäsenen. Ja jos suinkin on mahdollista, niin jokainen palvelijatar jäseneksi yhdistykseemme. Kaikkihan me tiedämme, että järjestäytyminen on ainoa keino saada parannuksia oloihimme.

Siis saapukaa kaikki jo heti seuraavaan kokoukseen, että saamme heti alussa toiminnan ripeään alkuun. Ja tulkoon myöskin samalla mainituksi, että seuraava kokous on ensi torstaina, 19 p. heinäk., Liberty-haalilla klo 8 illalla. Siellä on tärkeä kysymys sääntöjen hyväksyminen. Siis on hyvin tärkeä jokaisen olla läsnä.

Toverillisesti

Helvi Koskinen.

KIITOS

Tahdon lausua mitä vilpittömimmät kiitokset kaikille niille tovereille, jotka viime torstaina poikatalolla keräsivät minulle 23.20 dollaria matka-avustusta Muskokan keuhkotautiparantolaan, minne minut on jälleen määrätty menemään.

Siis kiitos kaikille lahjottajille ja erikoisesti keräyksen toimeenpanijoille, joita en tiedä nimittää. Mutta uskon, että te olette luonteeltanne niitä, jotka ette tällaista julkisuutta kaipaakaan.

Lähden matkalle jälleen lauantaiaamuna, toivoen näkeväni toverit jälleen.

Tositoveruudella

John Raivo.

Suomen työväestö katalan valtiollisen vainon kourissa

(Jatkoa 1:lle sivulle)

riorganisaattoreita ja ollut muutenkin osallisena työn johtamisessa Suomessa.

Anton Henrik Järvinen on liityttyään v. 1920 SKP:hen matkustanut Venäjälle ja ottanut siellä osaa puolueen opastuskursseihin, palaten sen jälkeen Suomeen ja ottaen tehokkaasti osaa puolueen salaiseen toimintaan. Järvisen erikoistehtäviä olivat organisaattorien opastus ja raha-asioiden hoito. V. 1926 kesällä hän myöskin on ottanut osaa Moskovassa pidettyyn puolueen laajennettuun istuntoon eli plenumiin.

Väinö Aarre Vuorio on keväästä 1922 kuulunut seuraavaan kevääseen Suomen sosialidemokraattisen nuorisoliiton liittotoimikuntaan, ottanut osaa edellämainittuun SKP:n plenumiin ja toiminut Suomen byroon jäsenenä.

Arvo Tuominen on vaikuttavalla tavalla ottanut osaa Suomen sos. työväenpuolueen toimintaan ollessaan vv. 1920 ja 1921 sen sihteerinä sekä tultuaan helmikuussa 1926 ehdollisesti vapautetuksi korkeimman oikeuden hänelle maanpetoksesta tuomitsemasta 4 vuoden kuritushuonerangaistuksesta jonkin aikaa myöhemmin ryhtynyt SKP:n toimintaan sen Suomen byroon jäsenenä sekä ottanut osaa kesällä 1927 Moskovassa puolueen plenumiin.

Aleks Hirvelä on ottanut osaa edellämainittuihin, Pietarissa pidettyihin opastuskursseihin sekä sen jälkeen toiminut läheisessä vuorovaikutuksessa Suomen byroon kanssa, erikoisesti huolehtien salaisesta postinkuljetuksesta järjestön johdon ja byroon välillä sekä salaisen kiihoituskirjallisuuden tuonnista ja jakelusta.

Bernhard Sakarias Liimatainen on mentyään Venäjälle ollut vv. 1922 ja 1923 oppilaana Lännen vähemmistökansallisuuksien kommunistisessa yliopistossa, minkä jälkeen hänet määrättiin puolueen organisaattoriksi, jollaisena hän toimi m.m. Kuopion ja Helsingin piireissä.

Antti Simon Ojala on toiminut Suomen sosialistisen puolueen järjestäjänä Vaasan eteläisessä piirissä sekä myöhemmin piirin sihteerinä. Mentyään elokuussa 1923 Venäjälle ja saatuaan siellä tarpeelliset ohjeet lähetettiin hänet syksyllä Suomeen tehtävänään ottaa tarkemmin selkoa Etelä-Pohjanmaan talonpoikaisväestön mielialasta. Tästä toiminnastaan Ojala sitten antoikin puolueen pääelimille selostuksen. Hän otti myöskin osaa puolueen kesällä 1924 Tukholmassa järjestämiin opastuskursseihin, toimien saman vuoden syyskuussa organisaattorina Oulun, Kuopion ja Turun piireissä. Hän on ottanut myöskin osaa kesällä 1925 Moskovassa pidettyyn SKP:n puoluekokoukseen ja kesällä 1925 Moskovassa pidettyyn SKP:n puoluekokoukseen ja kesällä 1927 pidettyyn plenumiin.

Jalmari Vilenius on mentyään salateitse Venäjälle ollut oppilaana edellämainitussa "yliopistossa", ottanut osaa puolueen plenumiin Moskovassa sekä toiminut organisaattorina Oulun, Vaasan ja Helsingin piireissä.

Lauri Leonard Gustafsson on toiminut kommunistipuolueen Etelä-Hämeen piiritoimikunnan puheenjohtajana, mennyt salateitse Venäjälle, missä oli oppilaana mainitussa "yliopistossa" sekä otti osaa niinikään useinmainittuun plenumiin. Suomessa toimi G. Tampereen piirin organisaattorina.

Erkki Evert Nissinen on kuulunut sosialidemokraattisen nuorisoliiton Pohjois-Hämeen piiritoimikuntaan ja käytyään Venäjällä mainitun "yliopiston" toiminut Suomessa SKP:n organisaattorina Vaasassa ja Kuopiossa.

Lauri Emanuel Lamminen on myöskin käynyt edellämainitun "yliopiston" sekä toiminut organisaattorina Helsingin piirissä sekä Viipurissa. Hän on myöskin valmistanut maaperää puolueen toiminnalle julkaisemalla puolueen lehdistössä useita kirjoituksia.

Aapeli Majanen ja Martti William Koivisto ovat ottaneet osaa puolueen toimintaan maassamme ja olleet organisaattoreina eri piireissä.

Allan William Visanen ja Ilmari Urpilainen ovat toimineet samaan tapaan kuin kaksi edellämainittua.

Toivo Verneri Latva, kansanedust., on ainakin v:sta 1925 kuulunut edellämainittuun järjestöön ja ollut yhteydessä sen salaisten toimitsijoiden kanssa. Hän on erikoisen tehokkaasti edistänyt järjestön toimintaa Vaasan piirissä, ottaen osaa edellämainittuun vuoden 1926 plenumiin.

Yrjö Emil Enne, kansanedust., on toiminut piirijärjestäjänä Pohjois-Hämeen piirissä ja toiminut Kuopiossa ilmestyvän kommunistisen "Savon Työn" toimittajana, ollen samalla yhteydessä kommunistipuolueen salaisten toimitsijoiden kanssa.

Hugo Arvi Kunelius on liityttyään kommunistipuolueeseen käynyt salateitse Venäjällä, ottaen osaa Pietarissa 1920 pidettyyn puoluekokoukseen sekä Lempaalassa pidettyyn 3-kuukautiseen opastuskurssiin. Palattuaan Suomeen hän on toiminut m.m. organisaattorina Uudellamaalla.

John Emmanuel Soininen on toiminut organisaattorina Hangossa, ollen yhteydessä piiriorganisaattoreiden kanssa.

August Hämäläinen on ollut perustamassa tammikuussa 1925 Varkauden ja ympäristön Sos. nuorisoyhdistyksen aluejärjestöä ja toiminut sen puheenjohtajana, käynyt Venäjällä ja toiminut sen jälkeen organisaattorina Helsingissä.

Arvo Valdemar Lamminen on myöskin tehnyt Venäjän-matkan ja kotiin palattuaan ollut yhteydessä kommunistipuolueen salaisten asiamiesten kanssa. Erikoisesti on Lamminen ottanut osaa kommunistisen nuorisoliiton työhön työmaanaan Tampereen piiri.

Joel Emil Aalto on toiminut Tampereen paikalliskomiteassa.

Fanny Amanda Kuitunen ja Lauri Johannes Henriksson ovat v:sta 1923 ja 1926 lähtien toimineet, edellinen Pohjois-Hämeen sosialistisen naisjaoston piirijärjestössä ja jälkimmäinen piiri- ja paikalliskomiteassa.

Eva Elmina Peltolehto on ainakin v:sta 1926 kuulunut Helsingin paikalliskomiteaan ja sen naisjaostoon.

Mikko Lappalainen ja Anselmi Salminen ovat toimineet Kuopion läänin läntisen vaalipiirin piiritoimikunnassa sekä olleet yhteydessä puolueen salaisten toimitsijoiden kanssa. Viimeksimainittu on lisäksi toiminut "Savon Työn" taloudenhoitajana ja kustantajana.

Juho Hämäläinen on Kuopiosta käsin ollut yhteydessä puolueen salaisten toimitsijoiden kanssa.

Kaarle Kustaa Selin on toiminut aikoinaan lakkautetun Palosaaren nuoriso-osaston puheenjohtajana ja rahastonhoitajana, pitänyt yhteyttä salaisten toimitsijain kanssa ja toiminut myöhemmin Vaasassa samanlaisissa puuhissa.

Vera Vilhelmina Lihr on ollut oppilaansa monesti mainitussa "yliopistossa" ja ottanut sen jälkeen osaa kommunistisen puolueen salaiseen toimintaan.

Urho Aleksanteri Harjunpää ja Yrjö Tuominen ovat edellinen Vaasassa ja jälkimmäinen Pietarsaaressa ottaneet osaa kommunistipuolueen nuoriso-osaston salaiseen toimintaan.

Heikki Salonen, Erkki Antti Viitanen ja Yrjö Brynolf Ahlberg ovat kotipaikkakunnillaan ottaneet osaa puolueen salaiseen toimintaan. Viitanen on lisäksi tehnyt Venäjänmatkan.

Arvi Einar Puttonen on käynyt Tukholman opastuskursseilla sekä Moskovan puoluekokouksessa, ottaen osaa v. 1925 salaiseen toimintaan Turussa.

Karl Albin Korlund on ainakin v:sta—1926 ottanut osaa Turussa järjestötoimintaan ja ollut yhteydessä salaisten toimitsijoiden kanssa.

Väinö Adolf Hannula on tietoisena sanotun järjestön salaisesta toiminnasta ollut mukana Turussa yhteistoiminnassa järjestön salaisten toimitsijoiden kanssa.

Antti Rouhiainen, Taito Emil Paajanen ja Theodor Lappalainen ovat myöskin kukin paikkakunnillaan olleet tietoisesti yhteydessä puolueen salaisten toimitsijoiden kanssa, minkä lisäksi Paajanen on m.m. järjestänyt rahoja eräälle puolueen toimitsijalle Ouluun.

Antti ja Aino Kirvesniemi ovat viime vuonna tietoisesti luovuttaneet huoneistonsa Helsingissä salaisten toimitsijain kokoontumis- ja järjestön salaisen kirjallisuuden säilytyspaikaksi. He ovat myöskin vuoden 1927 syksystä piilottaneet asunnossaan Adolf Taimea tietoisina hänen toiminnastaan. Sen lisäksi Aino Kirvesniemi on toiminnallaan tahallisesti avustanut puolueen salaista toimintaa, yrittäen Taimen pidätyksen jälkeen kätkeä Taimen asunnosta tavattuja, järjestön salaista toimintaa valaisevia asiakirjoja.

Vilhelm Mölsä on v:sta 1925 alkaen tietoisena järjestön toiminnasta luovuttanut asuntonsa Viipurissa järjestön salaisten toimitsijoiden asumis- ja kokoontumispaikaksi.

Karl Robert Puranen on tietoisena järjestön tarkoitusperistä v. 1924 kuljettanut moottoriveneellään järjestön jäseniä Pietarsaaresta Ruotsiin sekä sieltä takaisin. V. 1927 hän on taas kuljettanut järjestön jäseniä Venäjälle ja päinvastoin.

Matilda Hidman on luovuttanut asuntonsa Helsingissä järjestön salaisten toimitsijoiden kokoontumis- ja salaisen kirjallisuuden säilyttämispaikaksi.

Aksel Adolf Järvinen on tietoisena järjestön toiminnasta toiminut v:sta 1925 alkaen Anton Henrik Järvisen järjestön toimintaa varten salateitse saaman ulkomaisen rahan vaihtajana sekä luovuttanut erinäisiä kertoja liikehuoneistonsa Suomen byroon kokoontumispaikaksi sekä rekisteröimällä omiin nimiinsä erään järjestölle kuuluneen moottoriveneen."

GRAND

Ensi MAANANTAINA JA TIISTAINA

"The SILVER SLAVE" Starring IRENE RICH with Audrey Ferris

Näyttämöltä

R. A. Lake ja "Helen"

Ensimäiset suomalaiset soittajat jotka esiintyvät näyttämöltämme

MYÖSKIN

"THE SUNBURNT KIDS"

2 — mustaa esittäjää — 2

Lauluja sekä tansseja

MONTA MUUTA ESITYSTÄ

Sisäänpääsyt: Iltapäivällä 15—25c — Illalla 25—35—50c

Tulossa "THE CRIMSON CITY"

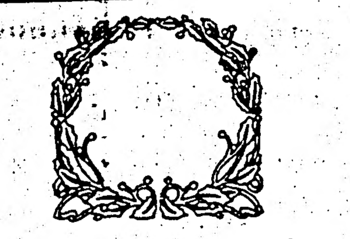

Surun ja murheen murtamana ilmoitan, että elämäntoverini

MATTI ROSSI

kuoli Mathesonin sairaalassa heinäk. 5 p. 1928.

Vainaja joutui kärsimään ankaria tuskia, sillä hän putosi kiehuvaan vesisäiliöön Harker Minella v.k. 27 p. Perheen huoltajana ja työläisenä hän joutui työskentelemään kaivoskapitalisteille, kunnes hän viimeisen elinvoimansa joutui uhraamaan kaivoskapitaalin hyväksi.

Vainaja oli syntynyt Suomessa Ruokolahden seurakunnassa jouluk. 25 p. 1890. Tähän maahan saapui vuonna 1909. Menetin hänessä toverini, mieheni sekä kahden lapsemme Silvin ja Olavin isän. Vainaja kuului pitkät ajat luokkataistelujärjestöihin, joten tovereille ja omaisille tämä tieto julaistaan.

Kyynel vuotaa silmästäni,
rinta rauhatonna lyö ja mun
kaiken elämäni peittää murheen musta yö. Tuonen kylmän kammiossa, kultani nyt asuvi. Tuonen kylmän kalmistossa lepää kaikki mun onneni.

Vaan armaani kallehin, punaruusut hautakummullesi tahdon nyt istuttaa. Kylmentynyt on pää mi eloa ja elämää uhkui. Murskaantunut on kätesi, mill' hyvästi minut jätit.

Vaimosi Mandi.

Hautaus toimitettiin S. J. Kirkland Laken osaston talolta mistä toveripiiri saatteli häntä lukuisien seppelein, lauluin, runoin sekä puhein.

Lausumme vilpittömät kiitokset toverillisesta osanotosta suruumme.

Sylvi, Olavi ja Mandi Rossi, Kirkland Lake, Ont.

KÄRSI SÄÄRI JA VIRTSARAKKO HEIKKOUDESTA

Mr. F. L. Reid, Denver, Colo., sai terveytensä takaisin ja on siitä niin iloinen että haluaa ilmoittaa tämän hyvän uutisen muillekin. Hän kirjoittaa: "Nuga-Tone on todella ihmelääke. Minua vaivasi jatkuva väsymys jaloissani ja virtsarakko heikkous, jonka takia minun täytyi heittää vettäni 12 kertaa päivässä. Nyt jalkani on yhtä voimakkaat kuin ennenkin ja virtsarakkoni ei häiritse minua."

Yli miljoona ihmistä ovat saavuttaneet terveytensä ja voimansa takaisin Nuga-Tonen avulla. Se parantaa ihmeellisesti munuais tai virtsarakko häiriöt, huonon ruokahalun, huonon ruuansulatuksen, päänkivun, pyörrytyskohtaukset, makstataudin, heikot hermot, reumaattiset kivut, hitaasti toimivat jalommat elimet, painon tai voiman vähyyden, umpitaudin, väsyneisyyden ja unettomuuden. Jos joku näistä kivuista vaivaa teitä teidän tulisi kokeilla Nuga-Tonella. Se on saanut aikaan ihmeitä. Nuga-Tonea on myytävänä kaikilla rohdoskauppiailla. Jos ei välittäjällänne satu sitä olemaan varastossa pyytäkää häntä tilaamaan sitä teille tukkurohdoskaupasta.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.

RAUTATAVARAKAUPPA

Elm St., Sudbury, Ont.

Northern Baking Co.

Ruoka-, kahvi- ja teeleipää, korppuja y.m. alaan kuuluvia valmisteitamme suosittelemme. Palvelus nopea ja huolellinen.

Phone 1031

Box 1613, Sudbury, Ont.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ

Puhelin 844 — Box 524

71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäen Canadian Pacific linjaa olette aavalla merellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific

Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

Jos teidän täytyy kulkea maantiellä, kävelkää aina vasempaa puolta.

Maanteiden Turvallisuus-Komitea

HON. GEO. S. HENRY, puheenjohtaja.

Heinätarpeita

Nyt on aika ostaa niittytarpeet. Pidämme varastossa kaikkia mitä tarvitsette heinän teossa, kuten:

Double beaded viikatteita, kpl.	$2.00
"Clipper" viikatteita, kpl.	1.90
Viikatteen varsia, kpl.	1.85
Puisia haravia, kpl.	.75
Heinähanko, remmi varren juuressa, kpl.	1.35
Heinähanko, putki varren juuressa, kpl.	1.35
Viikatekiviä	10c, 15c ja 20c kpl.
Niittokoneöljyä, gal.	.55

Postitilaukset täytetään heti. — Kirjoittakaa Suomeksi.

COCHRANE-DUNLOP

HARDWARE, LIMITED

SUDBURYN SUURIN RAUTAKAUPPA

Durham Street — Sudbury, Ontario

H. WICKSTRÖMIN

RÄÄTÄLILIIKE

22 Monk St., Box 1168, Sudbury. Silitys ja puhdistustyö tehdään huolella. Puhelin 1871.

100 JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siitä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—

—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

KELLOSEPPÄ

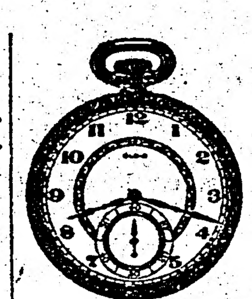

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

—Box 1873—

9 Durham St.

Rahaa Lainataan kiiteimistöä vastaan.

Kysykää

J. N. DESMARAIS, (P)

McKey Building

Dr. L. A. Johnson

Suomalainen Hammaslääkäri

1925 Queen St., E., Toronto, Ont. Kippendavia Avenuen kulmassa. Sisäänkäytävä 110 Kippendavia. Puhelin Howard 4788.

Suljettuja ja avonaisia autoja saatavana Puhelin 121

YELLOW TAXI

Yöllä ja päivällä.

Walter Luoma, Sudbury.